NOTULEN van de vergadering van de raad van de gemeente Voorschoten, gehouden op 4 juli 2024 vanaf 19.30 uur.

Voorzitter: mevrouw N. Stemerdink, burgemeester.
Griffier: de heer B.J. Urban.

Aanwezige leden: de heer mr. drs. C. Bremmer, mevrouw R.E. de Bruin-Van Alphen, de heren A. Deuzeman, W.J. van Duivendijk en G. van den Ende, mevrouw C.L. Ilić, mevrouw P.T.M. Kortekaas-Warmerdam, mevrouw J.G. van der Krogt, de heer P. 't Lam, mevrouw K.S. van Meenen, mevrouw E. Mieremet, de heer M.P.A. van Oostrum, mevrouw M.H.R. Persoon (tot en met agendapunt 11), de heren A.L.R. Posthuma en B.W. Reinke, mevrouw J.C. Schroot, mevrouw H.M. van der Wende, mevrouw P. Wijnen en mevrouw M.J.T. Zoun.

Afwezig: de heren B. Lavrijsen en E.M.L.H. Maassen.

Aanwezige wethouders: de heer P. de Bruijn, de heer C.J. van der Elst en de heer H.G. Schokker.

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

De **voorzitter**: Ik open hierbij de vergadering van de gemeenteraad van Voorschoten van 4 juli 2024. Ik heet u allen van harte welkom.

Er is een afmelding ontvangen van de heer Lavrijsen.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

De **voorzitter**: De spreektijden zijn 21 minuten per fractie en 39 minuten voor het college.

2. Vaststellen raadsnotulen van 23 mei 2024

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

3. Lijst van ingekomen stukken voor de gemeenteraad
3.1. Brieven van instellingen of burgers;
3.2. Informatiebrieven van het college van B en W
3.3. Schriftelijke beantwoording van vragen uit de raad

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Naar aanleiding van brief 2508 willen wij opmerken dat onze fractie waardering heeft voor de wijze waarop het college samen met het provinciaal bestuur van Zuid-Holland op 22 juni jongstleden bij de bijzondere weekendopenstelling voor het publiek van de Corbulotunnel publiekelijk erkenning en waardering heeft gegeven aan de burgerinitiatiefnemers Team Compromis RijnlandRoute, zoals ook in de media te lezen en te horen was, bijvoorbeeld nog in de recente Voorschotense Krant. Dat is dus een opmerking over ingekomen stuk 2508.

Over brief 2512 met betrekking tot de streekomroep: onze fractie blijft graag op de hoogte van eventuele bijzondere ontwikkelingen rond de streekomroep Unity, waaraan ook onze gemeente een bescheiden bijdrage levert, zoals we allemaal weten. De meerwaarde ervan is "informatie verstrekken van hetgeen er gebeurt en leeft in de regio". Wij overwegen zelfs om deze brief te agenderen voor de commissie Burger en Bestuur, bijvoorbeeld om iemand van het bestuur uit te nodigen voor een toelichting over de gebeurtenissen waarover we regelmatig in de krant lezen.

De **voorzitter**: De complimenten voor de openstelling van de Corbulotunnel en het uitnodigen van de initiatiefnemers van het burgerinitiatief geef ik graag door aan wethouder Schokker. Dank daarvoor. Ten aanzien van de streekomroep: ik denk dat de wereld er in september alweer heel anders uitziet; dat is mijn inschatting. Zodra er echt nieuws te melden is, hoort u mij, maar

dagkoersen melden vind ik wat ingewikkeld. Geeft u me even ruimte, als u dat goedvindt. Ik kan nu niet zo heel veel zeggen.

De heer **Bremmer** (CDA): Dank u wel. Dagkoerseninformatie was ook niet onze bedoeling.

De **voorzitter**: Dat begrijp ik, maar we hebben het in het snotje met z'n allen in de regio. Het is niet saai. Fijn dat dit live wordt uitgezonden.

Mevrouw **Wijnen** (D66): Voorzitter. Wij hebben het verzoek om informatiebrief 44 te agenderen voor de eerstvolgende vergadering van de commissie M&S op 12 september. Deze brief betreft de opvolging van de aanbevelingen vanuit het rapport-Regioplan over de evaluatie van Voorschoten voor Elkaar. Omdat we die avond ook de Monitor Jeugd bespreken, waarbij we de uitvoering van het beleid monitoren, leek het ons een goed idee om daarbij ook de inhoud van de informatiebrief te betrekken en ter overweging mee te geven om Voorschoten voor Elkaar ook aan tafel te vragen.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat we uw verzoek naar het presidium doorgeleiden en dat we afhankelijk van de actuele situatie bekijken op welke wijze invulling wordt gegeven aan uw verzoek.

Met inachtneming van het bovenstaande wordt besloten overeenkomstig de voorstellen tot afdoening.

4. Vragenuurtje en actuele bestuurlijke aangelegenheden

Er zijn geen aanmeldingen voor dit agendapunt.

5. Hamerstukken:
5.1. Zevende wijziging van de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Voorschoten 2015 (raadsregistratienummer Z/23/078303/395999);
5.2. Zienswijze begroting 2025 e.v. Gemeenschappelijke Regeling Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland (raadsregistratienummer Z/24/085822/396295);
5.3. Zienswijze op ontwerpbegroting 2025 en Meerjarenraming 2026-2028 gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West-Holland (GR ODWH) (raadsregistratienummer Z/24/085242/395461);
5.4. Zienswijze begrotingswijziging 2024 en conceptbegroting 2025-2028 BSGR (raadsregistratienummer Z/24/085505/394761);
5.5. Zienswijze ontwerp-programmabegroting Veiligheidsregio Hollands Midden 2025 (raadsregistratienummer Z/24/086139/397686);
5.6. Zienswijze ontwerp-gewijzigde Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Hollands Midden (raadsregistratienummer Z/24/086288/397711);
5.7. Controleprotocol en normen en toetsingskader 2024 (raadsregistratienummer Z/24/086796/397745);
5.8. Verordening tot de eerste wijziging op de Verordening rechten begraafplaats Rosenburgh Voorschoten 2024 (raadsregistratienummer Z/24/084471/400543)

Deze voorstellen worden zonder beraadslaging met algemene stemmen aangenomen.

De **voorzitter**: Voordat we naar de bespreekpunten gaan, meld ik dat de heer Maassen van de SP zich inmiddels heeft afgemeld. Dat betekent ook dat de SP geen formele medeondertekenaar meer kan zijn van moties en amendementen. Die worden dus aangepast.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Moeten we dat zelf aanpassen of gebeurt dat?

De **voorzitter**: Dat wordt later netjes verwerkt, maar ik zal het aangeven bij de moties die er nu liggen, zodat dit helder is.

6. BESPREEKPUNTEN

7. Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan Segaar-Arsenaal (raadsregistratienummer Z/24/084561/390737)

De **voorzitter**: In het gebied Segaar-Arsenaal, gelegen tussen de Korte Vliet en de Leidseweg, zijn 100 nieuwe woningen gepland. Hiervoor is een nieuw bestemmingsplan nodig. Dat plan ligt nu voor aan de raad.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. In de commissie is hierover behoorlijk wat informatie uitgewisseld. We hadden zorgen over het waterpeil. Daar hebben we gisteren van het college een memo over ontvangen, omdat er een extra peil - ik weet niet eens hoe ik het precies moet noemen - wordt geslagen, waardoor er goed gemonitord kan worden of er eventueel wateroverlast zou kunnen zijn. Dit blijft een punt van aandacht op alle plekken waar we aan het bouwen zijn of mogelijk nog gaan bouwen en waar het allemaal wat drassiger en lager is. Al met al denken we dat dit voldoende voorzorgsmaatregelen zijn. We denken dat dit een mooi plan kan zijn waarmee ook betaalbare woningen gerealiseerd gaan worden. Wij denken dat wij hiervoor gaan stemmen.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Dit zou in verband met de ingevoerde Omgevingswet weleens de laatste keer kunnen zijn dat wij een bestemmingsplanwijziging vaststellen. Dat is toch wel een heugelijk moment na alle bestemmingsplanperikelen in de afgelopen decennia. Zoals in de commissie aangegeven pleiten wij voor een snelle aanpak van het wateroverlastprobleem bij de aanwonenden rondom het Segaar-Arsenaal-terrein. De wethouder zei dat Noord-Hofland voor 2028-2034 op de rol staat. Dit is bevestigd in informatiebrief 51 over het Waterketenprogramma. Natuurlijk horen we graag specifiek of de Leidseweg-Noord/Midden als een van de eerste delen kan worden uitgevoerd. In de memo naar aanleiding van de goede vraag van GroenLinks over de peilbuizen werd gezegd dat 2030 het jaartal zou zijn. Dat is over zes jaar. Zes jaar is vanuit het perspectief van omwonenden natuurlijk heel lang, maar vanuit een gemeentelijk perspectief is dat best een redelijke periode. Wij hebben overwogen om een motie in te dienen, maar gelet op Adegeest en alle andere opgaven denken we dat naar voren trekken weer een lastig probleem in de uitvoering geeft. Maar we willen de wethouder en het college echt vragen of de wateroverlastproblemen bij Leidseweg-Noord/Midden echt zo snel mogelijk, zodra er ruimte is, kunnen worden aangepakt. Daarnaast verzoeken we het college om alles in het werk te stellen om twee keer verhuizen voor de woonwagenbewoners, zo dat al aan de orde is, te voorkomen. Verder wensen we dit college heel veel wijsheid toe, zodat de wethouder nog in deze periode de eerste paal kan slaan. Ik denk dat de mensen op de wachtlijst daar dan heel blij mee zijn.

De **voorzitter**: Dat lijkt me een heel mooie ambitie.

De heer **Van den Ende** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Na 25 jaar gaat eindelijk de schop in de grond. Het heeft lang geduurd totdat het Segaarterrein eindelijk bebouwd gaat worden. We hebben er alle vertrouwen in dat de waterhuishouding in orde zal zijn voor de woningen aan de oude Leidseweg. Voorschoten Lokaal gaat akkoord met de beslispunten zoals omschreven in het raadsvoorstel. Voor ons is dit verder een hamerstuk.

De heer **Reinke** (VVD): Voorzitter. Net als elke partij willen ook wij graag het belang benadrukken van een goede waterhuishouding. Bij een bouw kunnen zich heel veel nieuwe situaties voordoen. Het lijkt inderdaad ook belangrijk dat we, naast een peil slaan en een goede uitvoering van het IWKP, opmerkingen en klachten serieus blijven nemen als die zich voordoen bij de bouw. Verder zijn wij natuurlijk heel erg tevreden dat er een nieuwe wijk komt. Nieuwe woningen zijn hartstikke nodig. Laten we echter wel kritisch zijn op de uitvoering. De PvdA noemde het al in de commissie: de financiële paragraaf is ondanks 200 pagina's aan bijlagen niet onderbouwd. Er is natuurlijk een combinatie met de ontwikkeling van de aanwijzing van de twee nieuwe standplaatsen van de woonwagens, waarvoor 9 ton gereserveerd wordt. Dat alles hangt gewoon samen met een investering die we willen doen voor het algemeen belang, voor het komen van woningen, maar college, houd ons alstublieft op de hoogte. Mochten er ontwikkelingen zijn, ook gelet op de financiële situatie van de gemeente, informeer ons dan alstublieft tijdig. Ten slotte wensen wij u veel wijsheid hierbij. Wij hopen op een spoedige realisatie van dit mooie project.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. Wij hadden in de commissie al aangegeven dat dit wat ons betreft ook een hamerstuk kon zijn. Ik moet het dus heel kort houden en dat doe ik ook, maar zoals we in de commissie al aangaven, zien wij graag aandacht voor de waterproblemen en ook voor het behoud van zo veel mogelijk bomen bij de uitvoering. Wij wensen het college veel succes en we hopen dat er zo snel mogelijk weer wat extra woningen in Voorschoten gerealiseerd kunnen worden.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Voorzitter. In de commissie WRG hebben we het al over het plan gehad. Dat voldoet aan de afspraken. Ik focus dus op de peilbuis en de monitoring, waar we het al over hadden. De heer Remijn sprak in tijdens de commissievergadering. Hij liet duidelijk de nood van de bewoners van de Leidseweg-Noord horen. Zij hebben behoefte aan deugdelijke monitoring. Het is goed om in de memo van de wethouder te lezen dat dit gaat gebeuren. Een motie leek ons dus niet nodig. Ongetwijfeld blijven de bewoners het zelf ook goed volgen, want als er wateroverlast optreedt, zullen zij dit zelf ondervinden. Maar het is goed om te zien dat de wethouder monitoring daarvan nu mogelijk maakt en dat in de toekomst een gesprek daarover dus mogelijk blijft.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. De extra peilbuis staat er. De memo heeft u gekregen. Een snellere aanpak voor een nieuw riool voor Leidseweg-Noord/Midden lukt niet zonder meer. Dat is onderdeel van een veel grotere planning. Als je het ene versnelt, wordt het andere vertraagd. Het gaat ook om een andere portefeuille. 2030 houden we dus even zoals die staat en zoals die ook in de memo is aangegeven.

Mevrouw **Schroot** (D66): Dat was ook precies het punt dat ik maakte en waarom we geen motie hebben ingediend, maar de vraag was om, als er ruimte ontstaat, dan te kijken of het alsnog naar voren kan worden getrokken. Ik vraag het college dus om wel goed te luisteren.

Wethouder **Van der Elst**: We doen zó ons best om goed te luisteren. Waarvan akte. Ik doe geen toezegging, maar we geven het door aan de wethouder die hier meer vanaf weet. Die zit dichtbij. Hij zal het dus vast gehoord hebben.

Klachten nemen we altijd serieus, van welke aard dan ook. Dat is geen toezegging, maar staand beleid. Daar hebben inwoners recht op. Op de hoogte houden van ontwikkelen, zeker ook wat betreft het verplaatsen van woonwagens of het realiseren van nieuwe woonwagenstandplaatsen: ook dat zullen we doen. Dat waren feitelijk de vragen die ik gehoord heb.

De **voorzitter**: Zijn alle vragen uit de eerste termijn beantwoord? Dat is het geval. Er is geen behoefte aan een tweede termijn. Dan sluit ik de beraadslaging en gaan we over tot de stemming.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen, waarbij de heer Van Duivendijk niet digitaal kon stemmen, maar geacht wenst te worden voor het voorstel te hebben gestemd.

De **voorzitter**: Gefeliciteerd, wethouder Van der Elst!

8. Sportaccommodatiebeleid Voorschoten 2024-2030 (raadsregistratienummer Z/24/086228/396135)

De **voorzitter**: De raad heeft met motie 316 kaders meegegeven voor het sportaccommodatiebeleid. Deze kaders zijn meegenomen in de uitgangspunten voor het nieuwe beleid. De raad wordt gevraagd die uitgangspunten nu vast te stellen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Dank dat ik mag aftrappen. Nogmaals dank voor alle antwoorden op onze vragen. Afgelopen week moest ik bij lezing van het stuk weer terugdenken aan het allereerste debat dat ik twee jaar geleden als lijsttrekker voerde voor de gemeenteraadsverkiezingen. Ik refereerde toen aan de gebrekkige investeringen die jarenlang in sport en in sportaccommodaties in Voorschoten hebben plaatsgevonden. Bij die mededeling van mij keken een aantal mensen alsof zij water zagen branden, maar dat was toch echt het geval, zoals ook duidelijk uit de cijfers bleek. De teleurstelling was dan ook groot dat in het coalitieakkoord niets was opgenomen over investeren in sport, behalve een bubbelruimte bij de hockey, waar je iets overheen kan zetten. Maar een echte visie kwam er helaas niet. Gelukkig - het is fijn om dat te constateren - heeft het college een draai gemaakt. Dat heeft ook te maken met de inbreng van GroenLinks, D66 en ook van de Socialistische Partij, omdat die echt heel erg hiermee hebben ingestemd en hebben geduwd voor het sportaccommodatiebeleid. Het is belangrijk om te benoemen dat mevrouw De Bruin van de VVD daar ook een belangrijke rol in heeft gespeeld, maar ik wil wel zeggen dat er vanuit de progressieve kant echt heel erg gedrukt is. Ik zal uitleggen

waarom we dit ongelofelijk belangrijk vinden en waarom mijn partij dit ongelofelijk belangrijk vindt. Sport is goed om te doen, maar zorgt ook voor verbinding tussen mensen. Dat gaat verder dan iemands inkomen of iemands politieke voorkeur: je geniet samen van een wedstrijd of je doet samen mee aan die wedstrijd. Dat betekent dat je elkaar op een betere, andere manier leert kennen. Het zorgt voor dwarsverbanden. Hoe pijnlijk is het dan dat een gemeente als Voorschoten, die dat soort verbindingen tot stand moet brengen, daar de afgelopen jaren zeer slecht in geslaagd is?

Maar dan de positieve dingen, want hier ligt nu het sportaccommodatiebeleid. Waar het vroeger echt houtje-touwtje was en geen enkele sportvereniging zich ergens op kon beroepen, lijken we nu naar een gelijk speelveld te gaan. Dat is de insteek hiervan. Ik ben heel blij met het amendement van GroenLinks, dat eigenlijk pleit voor dat gelijke speelveld. GroenLinks zal dat amendement straks zelf inbrengen, maar wij steunen dat van harte, evenals het andere amendement om te zorgen voor een goede en gezonde sportomgeving.

Een ander belangrijk punt, waar alle sportverenigingen ook zeker aan zullen refereren, is hoe we de afspraken die nu in het sportaccommodatiebeleid staan, gaan verduurzamen. Hoe gaan we ervoor zorgen dat het niet alleen bij mooie woorden blijft, maar dat dit daadwerkelijk in de praktijk gaat worden gebracht? De vraag aan het college is of we er de mensen voor hebben om dit goede sportaccommodatiebeleid, dat in de basis gewoon goed op orde is, vorm te geven. Ik las dat de sportverenigingen tot op zekere hoogte vrij sceptisch zijn. Daar kan ik me gezien de afgelopen jaren wel iets bij voorstellen. Hoe gaat dit college ervoor zorgen dat het vertrouwen bij die sportverenigingen terugkomt en dat wij met z'n allen over een aantal jaren kunnen zeggen dat we echt iets hebben veranderd in Voorschoten en dat we er zorg voor hebben gedragen dat we die verbinding tussen mensen beter hebben kunnen laten plaatsvinden?

Mevrouw **De Bruin** (VVD): Voorzitter. Vanavond bespreken we het sportaccommodatiebeleid. Laat ik beginnen met complimenten voor het voorliggende stuk. Het maken van zo'n beleid is geen eenvoudige klus geweest. De wethouder en zijn team zijn er wat de VVD betreft in geslaagd een helder en gedegen stuk voor te leggen. Het is dringend nodig dat dit beleid er komt. Vorig jaar spraken we in deze raad eerst over de startnotitie van de Sportvisie en later dat jaar over de Sportvisie zelf. Sport is belangrijk voor ons dorp, voor de gezondheid, voor preventie, voor verbinding tussen mensen en voor plezier. Als je een gemiddelde zaterdag rondloopt in het dorp, met name in sportgebied Adegeest, zie je dat ons dorp leeft. Toen vorig jaar de Sportvisie aangekondigd werd, hebben wij de wethouder daarom gevraagd om ook te komen met een sportaccommodatiebeleid, volgend op deze visie. Begin dit jaar realiseerden wij ons dat er nog geen kaders waren meegegeven voor het sportaccommodatiebeleid. Met motie 316 hebben we als VVD daarom het initiatief genomen om hieraan richting te geven. De VVD ziet dat deze kaders goed in het voorliggende sportaccommodatiebeleid geland zijn. Het gelijke speelveld is voor de VVD namelijk het kernpunt van het nieuwe beleid. Juist dat element komt nu goed uit de verf, omdat er echt gekeken is hoe verenigingen gelijk behandeld worden. In de commissievergadering zijn we hierop verder ingegaan. Ons commissielid Piet Hein Reidsma heeft daarbij naast het bovenstaande aandacht gevraagd voor de tennisverenigingen, want zij waren de enige partij die buiten de boot viel. Wat de VVD betreft staat het belang van een gelijk speelveld voorop en moet je gelijke gevallen gelijk behandelen. Daarom ondersteunt de VVD van harte amendement 297 om het tennis toe te voegen aan dit beleid.

Op twee punten wil ik nader ingaan, allereerst de financiën. Het werd al aangegeven: met de keuze voor dit sportaccommodatiebeleid kiest het college ook voor investeren in de sport via de accommodaties. De VVD ondersteunt dat, maar dit is geen eenvoudige keuze, zeker gezien de grote hoeveelheid andere keuzes die we nog moeten maken in dit dorp. Dat komt volgende week vast nog aan de orde bij de Kadernota. Voor de VVD is het voor nu van belang om zeker vanuit dat gelijke speelveld met elkaar aan te geven dat de beloofde investeringen in de sportverenigingen de komende jaren vormkrijgen. Ik ondersteun van harte wat de heer Posthuma zojuist zei: we moeten niet elk jaar opnieuw een nieuwe koers inslaan; we moeten deze afspraken duurzaam vastleggen.

Tot slot wil de VVD ervoor pleiten om samen met de verenigingen en de Sporttafel haast te maken met het uitwerken van plannen om Sportpark Adegeest verder door te ontwikkelen naar een multifunctioneel omnisportpark, waarbij ook kleinere verenigingen worden geholpen. Graag ontvang ik van de wethouder een reactie op dit laatste punt. Is hij voornemens om dit in gang te zetten nadat het beleid is vastgesteld?

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Voorzitter. In de commissie Mens en Samenleving hebben we eigenlijk allemaal geconstateerd dat hier een goed geschreven stuk ligt. Er komt meer duidelijkheid voor de sport en de sportverenigingen in Voorschoten. Het is bovendien fijn dat de atletiekbaan eindelijk gerealiseerd wordt, want dat hing al een hele tijd boven de markt.

Inhoudelijk hebben we weinig kritiek op het stuk, maar we hebben wel wat moeite met de definitie van "overcapaciteit" en vooral met hoe dat is uitgevoerd in het beleidsstuk. En uiteraard moet het gelijke speelveld, zoals al is gememoreerd door de PvdA en de VVD, volledig doorgezet worden. Dat geldt dus ook voor de tennisverenigingen. De overcapaciteit wordt nogal algemeen berekend op allerlei modellen. Dat is mogelijk geschikt voor een algemene beleidsvorming of beeldvorming, maar als je hier echt maatregelen op moet nemen, heb je echt wat meer nodig. Dan is er behoefte aan meer maatwerk om de overcapaciteit te berekenen.

Wat het gelijke speelveld betreft: de opdracht die de raad heeft gegeven middels de door mevrouw De Bruin genoemde motie, is opgepakt, maar niet volledig. De omgang met de verenigingen is voor ons van belang. Die moet voor iedereen gelijk zijn en daar ontbreekt nog wat aan. Als we het hebben over een gelijk speelveld, hebben we het over de buitensportverenigingen en over het onderhoud en het beheer van de velden maar ook van de opstallen. Deze zaken zijn voor sportverenigingen financieel de grootste kostenposten. In de huidige opgave die zij hebben, wordt dit te zwaar gevonden. Dat leidt ertoe dat vooral de opstallen - dan hebben we het over de kleedkamer en de clubhuizen - verloederen en dat men er bijvoorbeeld niet aan toekomt om die te verduurzamen. Zoals ik al aangaf, is het belangrijkste punt dat de tennisverenigingen buiten het gelijke speelveld zijn gezet. We hebben daarvoor niet de steekhoudende argumenten gelezen die we dan zouden verwachten. Dit geeft voor ons aan dat het gelijke speelveld heel duidelijk ontbreekt; dat zagen we al bij het lezen van het stuk. Ik ben erg blij dat veel partijen in de raad en ook partijen buiten de raad, zoals de Sporttafel, dit hebben geconstateerd. Om actueel te blijven: ik ben ook blij dat de raad een volwassen stap zet en volwassen naar dit onderwerp kijkt. In tegenstelling tot wat er weleens in Den Haag gebeurt, kunnen we niet zeggen dat we hier te maken hebben met een kleuterklas. We doen serieus werk. We nemen ook de stukken van het college serieus en we kijken daar serieus naar. Om deze reden dien ik amendement 279 in, mede gesteund door de PvdA, D66, de VVD en Voorschoten Lokaal. Het amendement luidt:

"Amendement 297.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 4 juli 2024, gezien het raadsvoorstel nr. Z/24/086228/396135 Sportaccommodatiebeleid Voorschoten 2024-2030, d.d. 4 juli 2024,

constaterende dat:

a. *motie 316 op 1 februari 2024 is aangenomen door de gemeenteraad om kaders voor een sportaccommodatiebeleid mee te geven en hierin expliciet als kader is vastgelegd dat er 'voor sport- en beweegaanbieders een gelijk speelveld moet zijn qua ondersteuning vanuit de gemeente';*
b. *het sportaccommodatiebeleid in uitgangspunt 3 stelt dat: 'De gemeente wordt verantwoordelijk voor de totstandkoming (realisatie/vervanging) en instandhouding van de velden bij de buitensport';*
c. *veel buitensportverenigingen zowel zorg en kosten hebben voor het beheer, onderhoud en vervanging van sportvelden en opstallen;*
d. *de Sporttafel aangegeven heeft het volstrekt niet eens te zijn met het loslaten van het gelijke speelveld in het nu voorliggende sportaccommodatiebeleid;*
e. *de huurtarieven voor alle buitensportverenigingen niet kostendekkend kunnen zijn, maar in de bandbreedte van 12-20% zullen liggen;*

overwegende dat:

f. *een gelijk speelveld voor sportverenigingen in Voorschoten o.a. betekent dat de gemeente al haar (buiten)sportverenigingen op een vergelijkbare wijze behandelt;*
g. *zowel het beheer en onderhoud van sportvelden als opstallen (kleedkamers, clubhuis) van wezenlijk belang is voor de continuïteit van sportverenigingen;*

h. *het aanbod aan sportaccommodaties in Voorschoten ten tijde van het aantreden van het huidige college het uitgangspunt moet zijn voor dit sportaccommodatiebeleid;*

van mening zijnde dat:

i. *vanaf de start van een nieuw sportaccommodatiebeleid een gelijk speelveld direct dient te gelden voor alle betrokken sportverenigingen;*

Besluit beslispunt 2 te vervangen door de volgende tekst:

De uitgangspunten zoals verwoord in hoofdstuk 6 uit het Sportaccommodatiebeleid Voorschoten 2024-2030 vast te stellen, met de volgende wijzigingen:
- *onder uitgangspunt 4 worden in de opsomming van sportaccommodaties die voldoen aan de voorwaarden en passen onder de definitie van sportaccommodatie toegevoegd: Tennisaccommodatie van TV Forescate; Tennisaccommodatie van Tennispark Adegeest;*
- *onder uitgangspunt 4 in de zin 'De accommodaties die hier niet onder vallen …' de tekst 'de tennis- en padelbanen' te laten vervallen;*
- *onder uitgangspunt 4 vervalt de tekst (motivering) van en onder het kopje 'tennis- en padelbanen';*

en het college op te dragen deze wijziging waar van toepassing in de tekst van het Sportaccommodatiebeleid Voorschoten 2024-2030 te verwerken."

Aanvullend willen we graag dat er meer werk gemaakt wordt van een rookvrije sportaccommodatie. Momenteel lijken 12 van de 25 sportaccommodaties gedeeltelijk rookvrij te zijn, maar de gemeente heeft voor zichzelf vastgelegd dat in 2025 alle sportaccommodaties rookvrij zijn. Het stellen van een doel is één ding; er is dan ook een volgende stap nodig om maatregelen te nemen. Om dat een extra boost te geven en de kans te grijpen nu de gemeente met de verenigingen gaat praten over de sportaccommodaties, dien ik amendement 298 in om te zorgen dat de sportaccommodaties in Voorschoten allemaal rookvrij worden. Het amendement, dat mede wordt ingediend door de PvdA en D66, luidt:

"Amendement 298.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 4 juli 2024, gezien het raadsvoorstel nr. Z/24/086228/396135 Sportaccommodatiebeleid Voorschoten 2024-2030, d.d. 4 juli 2024,

constaterende dat:

a. *de Sport- en beweegvisie van Voorschoten heeft vastgelegd dat de gemeente de komende jaren in een veilig sportklimaat investeert;*
b. *de Sport- en beweegvisie spreekt van een gezonde sportomgeving: rookvrij en tot 18 jaar geen alcohol (opgave 8);*
c. *Voorschoten het vitaliteitsakkoord heeft ondertekend waarvan een rookvrije omgeving één van de opgaven is waarop ingezet wordt;*
d. *Voorschoten ook het Nationale Preventieakkoord steunt, met daarin de doelstelling: 'in 2025 alle sportverenigingen rookvrij!' (https://www.voorschoten.nl/adviseur-bezoekt-sportverenigingen-en-scoutingclubs-voor-rookvrije-generatie);*
e. *Voorschoten het initiatief van de Rookvrije Generatie ondersteunt (https://www.voorschoten.nl/adviseur-bezoekt-sportverenigingen-en-scoutingclubs-voor-rookvrije-generatie);*
f. *de sportaccommodaties in Voorschoten die beheerd worden door Sportfondsen, al rookvrij zijn;*
g. *in een onderzoek van het RIVM blijkt dat behalve de verschillende gezondheidsfondsen ook de Nederlander van mening is dat maatregelen tegen het roken sneller ingevoerd moeten worden (https://www.rookvrijegeneratie.nl/artikelen/maatregelen-voor-een-rookvrije-generatie-moeten-sneller-ingevoerd-worden-dat-vindt-ook-de-nederlander-blijkt-uit-nieuw-onderzoek/);*

overwegende dat:

h. in Nederland iedere dag gemiddeld 40 kinderen met dagelijks roken beginnen (bron: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/roken/jongeren-ontmoedigen-om-te-beginnen-met-roken);
i. in Nederland meer dan de helft van de rokers sterft aan de gevolgen van roken (bron: https://www.trimbos.nl/kennis/cijfers/roken/);
j. roken veel ziektes veroorzaakt en meeroken helaas dezelfde gevolgen kan hebben als roken, waarbij dit vooral voor kleine kinderen ongezond is (bron: https://www.trimbos.nl/kennis/cijfers/roken/);
k. recentelijk is aangegeven dat 12 van de 25 sportaccommodaties in Voorschoten gedeeltelijk rookvrij zijn;

van mening zijnde dat:

l. er helaas nog (te veel) gerookt wordt, ook op locaties waar veel kinderen zijn (schoolpleinen, speeltuinen, sportclubs etc.);
m. die rookvrije sportomgeving geen vrijblijvende opdracht is;
n. afspraken die met sportverenigingen gemaakt gaan worden over de gemeentelijke sportaccommodaties, de gelegenheid zijn om concrete afspraken voor een rookvrije accommodatie te maken;
o. het aansluiten bij de initiatieven van constateringen 3, 4 en 5 alleen waarde heeft als er niet vrijblijvend, maar actief en sturend wordt gehandeld door de gemeente;

Besluit:

beslispunt 2 als volgt aan te vullen:

'De uitgangspunten zoals verwoord in hoofdstuk 6 uit het Sportaccommodatiebeleid Voorschoten 2024-2030 vast te stellen met toevoeging van een nieuw uitgangspunt in hoofdstuk 6 van het Sportaccommodatiebeleid, zijnde:

13. Een gezonde sportaccommodatie
De gemeente gaat met de te maken afspraken over het onderhoud, beheer en vervanging van de sportvelden tegelijk ook concrete afspraken met sportverenigingen maken om binnen afzienbare termijn te zorgen voor een rookvrije (tabak en vapes) sportaccommodatie. Dit rookvrij maken van de sportaccommodaties zal naast het actief zorgdragen dat er geen alcohol aan jongeren onder de 18 wordt geschonken, een belangrijk onderdeel zijn van de afspraken die de gemeente maakt met sportverenigingen.'"

Ten slotte heb ik nog een algemene vraag die een beetje aansluit op de vraag van de heer Posthuma: hoe denkt de gemeente het onderhoud en het beheer van de sportvelden uit te gaan voeren? In het beleidsstuk ben ik daar niet zoveel over tegengekomen, maar we weten allemaal dat er uitvoeringstechnisch nog wel wat problemen zijn voor Voorschoten. Ik ben erg benieuwd hoe de wethouder dit denkt te gaan realiseren.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Ook het CDA is natuurlijk erg blij met dit stuk. Dat hebben we de vorige keer in de commissie ook ruimhartig uitgesproken naar de wethouders en zeker ook naar het ambtelijk korps. Het is een goed stuk. Het is goed opgeschreven en wij staan er volledig achter. Wij zijn in de commissie echter uit elkaar gegaan met de vraag wat "een gelijk speelveld" betekent en hoe je dat toepast. Voor het gelijke speelveld was marktfalen eigenlijk het criterium. Dat houdt in dat de sport betaalbaar moet zijn als er niet of wel een rol zou zijn weggelegd voor de overheid. In dat verband is een amendement ingediend. Dat snappen wij. Ik heb daar drie vragen over. Is er nu wel of niet sprake van marktfalen bij het tennis, wethouder? Kunt u toelichten of er daar wel of niet marktfalen is? Dat blijkt immers niet heel duidelijk uit uw notitie. Het tweede punt is de contributie: hoe kan het zo zijn dat de contributie van het tennis omlaaggaat als wij het tennis gaan subsidiëren? Wat betekent dat voor het marktfalen? Ten derde heeft het tennis acht banen overcapaciteit. Het voetbal en het hockey hebben ondercapaciteit. Wat betekent de werking van het amendement ten aanzien van deze situatie? Houden wij nu de overcapaciteit in stand ten koste van voorzieningen bij het voetbal en het hockey waarbij marktfalen uitdrukkelijk aan de orde is? Daar krijg ik graag antwoord op.

Mevrouw **Wijnen** (D66): Voorzitter. Sporten en bewegen zijn natuurlijk ongekend goed voor ons allemaal, zowel fysiek als mentaal, maar zorgen, zoals anderen al aangaven, ook voor verbinding tussen mensen en dragen bij aan onderlinge connecties. Wij hechten er dan ook grote waarde aan dat er een ruime hoeveelheid mogelijkheden aan sportvoorzieningen in ons dorp aanwezig is en blijft. In de commissievergadering hebben ook wij onze complimenten al uitgesproken voor het sportaccommodatiebeleid. Wel hadden wij net als een aantal andere fracties bedenkingen bij het uitsluiten van de tennisverenigingen. Dit punt kwam ook naar voren vanuit de Sporttafel en meerdere verenigingen die hebben ingesproken en die hier ook vanavond weer aanwezig zijn. Vandaar dat wij samen met GroenLinks, de PvdA, de VVD en Voorschoten Lokaal amendement 297 hebben ingediend. Dank aan de wethouder dat het is gelukt om de toezegging die hij in de commissie heeft gedaan om met beide tennisverenigingen in gesprek te gaan, na te komen. De uitkomsten hiervan hebben we kunnen lezen in de memo. Chapeau, zeker binnen dit korte tijdsbestek. Ook wij hechten er natuurlijk belang aan dat sportverenigingen ondersteund worden bij het creëren van een gezonde sportomgeving. Vandaar dat wij amendement 298 samen met GroenLinks en de PvdA hebben ingediend. Voor nu hebben wij na de vragen van de andere partijen geen aanvullende vragen. Wij wachten de beantwoording van de wethouder af.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Ik refereerde er in de commissievergadering al aan; ik heb een heel ander beeld dan de heer Posthuma, want toen wij als coalitiepartijen aan tafel zaten bij de onderhandelingen, kwam sport duidelijk aan bod. We hebben met de toen nog vier partijen aan tafel - dus met D66 erbij - met z'n allen uitgesproken dat sport voor ons heel belangrijk is en dat daar duidelijkheid en transparantie moesten komen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Kan mevrouw Zoun mij zeggen op welke pagina van het coalitieakkoord het woord "sportaccommodatie" staat?

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Nee, dat kan ik niet.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik heb gezegd.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Wij zijn dan ook blij dat de wethouder daarmee aan de slag is gegaan en dat wij, volgend op de Sportvisie, nu het sportaccommodatiebeleid hebben. Dat zorgt voor transparantie door een gelijk speelveld te creëren. Helaas had het tennis daar een wat onduidelijke rol in, maar ze hebben zich gemeld en duidelijk uitgesproken en hebben beargumenteerd waarom het tennis vindt dat ze bij het gelijke speelveld horen. Wij kunnen dat volgen. Wij zijn dan ook blij dat de heer Reidsma en de heer 't Lam samen tot een mooi amendement zijn gekomen. Wij hebben die graag mede ingediend. Verder willen wij wethouder Schokker, Marleen en alle betrokken ambtenaren bedanken voor het echt mooie beleidsstuk dat voorligt. We hebben voor de rest dus geen vragen over het beleidsstuk. We hebben alleen nog een vraag over het amendement van GroenLinks over rookvrij zijn. Dit is iets wat de sportclubs zelf al doen. Wij vragen ons dan ook af wat voor extra's dit toevoegt. Of wordt dit eigenlijk alleen een bureaucratisch vinkje? En is dit wel de plek om dit te doen? Het is immers meer een gedragsverandering; je zou dit dus eigenlijk meer bij de Sportvisie moeten doen en niet bij het sportaccommodatiebeleid. We zijn heel benieuwd hoe de wethouder daarnaar kijkt.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter. Dank voor de diverse positieve geluiden die ik heb gehoord, zowel in de commissie als vanavond. Die zal ik vooral overbrengen naar de mensen die hier vanuit de ambtelijke organisatie enorm veel werk voor hebben verricht, inderdaad in een hele korte tijd. Dat is heel fijn en dat wordt erg op prijs gesteld.

Maar er resteren vlak voor de besluitvorming toch nog een paar punten waar we het even met elkaar over moeten hebben. Die kwamen volgens mij ook goed naar voren. Ik zal proberen zo goed mogelijk te reageren op de vragen die er nog zijn en de twee amendementen. De heer Posthuma vroeg hoe we dit beleid gaan uitvoeren. Dat is een heel terechte vraag en dat is ook een van de dingen waarover ik mezelf bij de totstandkoming van dit beleid best een beetje zorgen over heb gemaakt, omdat we hebben gezien wat er de afgelopen jaren is gebeurd. Er is ook een zekere kritische grondhouding bij de sportclubs. Die is heel begrijpelijk, omdat het beleid, vaak met heel goede intenties, toch te weinig van de grond is gekomen. Dat moet nu dus beter. We hebben nu in ieder geval een goed beleid liggen. We hebben in het beleid ook geld gereserveerd om hier de komende anderhalf jaar of een kleine twee jaar vanaf 1 januari 2025 extra capaciteit voor in te kopen. We hebben het er vandaag intern ook nog over gehad. Ook de komende tijd, tot aan 2025,

wordt er al meteen hard aan gewerkt dat we hiermee zo snel mogelijk aan de slag gaan. Dat heeft dus echt prioriteit, maar we moeten natuurlijk wel realistisch zijn, want er ligt heel wat op ons bordje. Dat gaan we zo goed mogelijk aanpakken. Ik hou u er ook van op de hoogte hoe dat gaat. We hebben ook gesprekken met de Sporttafel en individuele gesprekken met de clubs om te zorgen dat de zaken die we hier hebben opgenomen, ook worden uitgevoerd.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik ben blij dat u de zorgen deelt van mijn partij maar ook van andere partijen in deze raad. U zegt: we gaan proberen om die capaciteit te organiseren en te regelen. Maar ik hoor nog niet precies hoe het dan precies gaat gebeuren en of er een eventuele noodzaak is om ambtelijke versterking te realiseren om ervoor zorg te dragen dat dit ook door extra handen kan worden gerealiseerd.

Wethouder **Schokker**: Er zijn de afgelopen tijd ook mensen bij betrokken geweest. We hopen dat zij ook nog in de nabije toekomst hierbij betrokken zullen blijven. Verder is het echt aan de ambtelijke organisatie om dit verder vorm te geven. We hebben daar geld voor. De gemeentesecretaris is ervan op de hoogte en heeft ook toegezegd dat hiernaar wordt gekeken. Ik heb er dus echt vertrouwen in en ik zit er ook bovenop, maar we moeten wel reëel zijn: er is best een lastige arbeidsmarkt et cetera. Die problemen zijn er dus, maar dit heeft absoluut prioriteit, want je gaat natuurlijk geen beleid opstellen - waar ook al een prijskaartje aan hangt - en dat vervolgens niet proberen uit te voeren. Dat is nu dus de hoogste prioriteit, maar we moeten eerst de komende besluitvorming nog even afwachten.

De heer **Posthuma** (PvdA): De wethouder begon zijn betoog met "hoop". Dat is niet per se een goede strategie, maar het vervolg stemt mij positief. Ik hoop dus dat u dit allemaal goed kunt vervolgen. Laat alstublieft weten of er along the way capaciteitsproblemen zijn.

De **voorzitter**: Wethouder Schokker, vervolg uw beantwoording.

Wethouder **Schokker**: Hiermee ben ik ook al ingegaan op een aantal vragen van andere partijen. Mevrouw De Bruin van de VVD vroeg om haast te maken. Daar ben ik al even op ingegaan. Dan komen we bij het meest majeure punt dat aan de orde is gesteld, namelijk het eventueel uitbreiden van het beleid met de tennisverenigingen. We hebben anderhalve week geleden gesprekken gehad met de voorzitters van Forescate en Adegeest. De neerslag daarvan heeft u gevonden. Er zijn nog een paar vragen over gesteld. De heer Van Oostrum heeft drie vragen gesteld. Ik zal proberen om die zo goed mogelijk te beantwoorden; ik hoop - wederom hoop - dat ik ze goed heb begrepen. Is er sprake van marktfalen? Dat hebben we opgeschreven in het stuk zelf: er is in de visie van het college geen sprake van marktfalen. Contributie vind ik een lastig punt, want wij gaan niet over de contributie. Dat is aan de verenigingen zelf. Dat vind ik dus lastig. In principe werkt het natuurlijk zo dat de vereniging zelf op het moment dat er geen steun, subsidie et cetera is, dat via de contributie moet berekenen. Als ik het goed heb begrepen, was een andere vraag of we de overcapaciteit in stand houden. Dit is ook in de gesprekken aan de orde geweest. Hier kan misschien iets anders naar worden gekeken, want ik heb begrepen dat het echt heel druk is, ook bij de tennisverenigingen. Dat neem ik ook onmiddellijk aan, want ik zit daar zelf natuurlijk niet de hele tijd. Tegelijkertijd hebben wij ook geconstateerd dat er in ieder geval toch een zekere mate van overcapaciteit is. Dat verandert natuurlijk niet, ook niet met dit amendement.

De heer **Van Oostrum** (CDA): U zegt dus dat wij hiermee de overcapaciteit eigenlijk in stand houden, maar ik vroeg ook wat dit betekent voor de ondercapaciteit bij het hockey en het voetbal, want daar is ondercapaciteit. Kunt u daar ook op ingaan? Houden we die daarmee ook in stand?

Wethouder **Schokker**: We gaan niet méér velden of zo bij het voetbal aanleggen. In principe wordt dat door dit beleid dus ook in stand gehouden; dat klopt.

De heer **Van Oostrum** (CDA): We houden dus overcapaciteit en ondercapaciteit in stand. Zeg ik dat goed?

Wethouder **Schokker**: Ja, dat is een manier om ernaar te kijken. Dat is geen beleidsvoornemen. Wij zijn hier niet om die situatie te veranderen. Wij hebben de bestaande sportvoorzieningen aangetroffen. Daar gaan we maatregelen treffen om de sporten te helpen; dat is volgens mij ook de wens. Daarmee veranderen we verder niet de structuur, dus noch de overcapaciteit, noch de ondercapaciteit.

Dan kom ik bij het amendement, dat door GroenLinks is geïnitieerd. Wij hebben dit als college uitgebreid besproken en we vinden de geest en de gedachte van het amendement heel positief. We vinden het ook heel fijn als op die manier meer mensen gebruik kunnen maken van tennis. Toch zien we zeker twee behoorlijke risico's, die ik hier toch gemeld wil hebben. Dat is ten eerste dat er een fors bedrag bij komt. Alleen bij Forescate gaat het vanaf 2028 om een bedrag van € 100.000, zoals u heeft kunnen lezen. Indien Adegeest hier in de toekomst een beroep op doet, wordt dit mogelijk nog meer. Dat moeten we ons in ieder geval goed realiseren, juist ook in de financiële situatie waar we al in zitten. Het tweede punt sluit eigenlijk aan bij het punt van meneer Posthuma: ook qua uitvoering wordt het er voor ons natuurlijk niet eenvoudiger op. Dat zijn twee punten, afgezien van de punten die in het stuk aangeven waarom we oorspronkelijk die keuze hadden gemaakt. We hebben kennisgenomen van de ondertekenaars van het amendement. Als dat door de raad wordt aangenomen, zullen we dat uiteraard loyaal uitvoeren, maar met het oog op deze twee argumenten menen we dit amendement toch te moeten ontraden.

Mevrouw **De Bruin** (VVD): Niets doen is natuurlijk altijd makkelijker dan wel iets doen, maar ik heb een vraag over het eerste punt. Kunt u aangeven wat de kosten zijn per inwoner? Wat gaan we per inwoner dus meer uitgeven aan sport als deze tennisverenigingen worden toegevoegd?

Wethouder **Schokker**: Dat hangt van het moment af. Als u vanaf 2025 rekent, gaat het om ongeveer € 50.000 of € 60.000. Dat deel je door 26.000. Dan kom je dus op € 2 à € 3. Dat loopt dus op naar € 100.000; dan kom je op € 5 à € 6 per inwoner. Dat kan dus eventueel verdubbelen als Adegeest vervolgens ook meedoet.

Mevrouw **De Bruin** (VVD): U zegt dus dat het per inwoner € 2 à € 3 kost als we deze verenigingen toevoegen. Kunt u aangeven wat, ook per inwoner, de kosten zijn van het voorliggende beleid? Dus wat wordt het extra per inwoner als we dit amendement aannemen?

Wethouder **Schokker**: Mevrouw De Bruin bedoelt waarschijnlijk: als we dit beleid aannemen. Dat is ongeveer € 260.000. Gedeeld door 26.000 is dat dus ongeveer € 9 à € 10 per inwoner.

Mevrouw **De Bruin** (VVD): Als ik snel met u meereken, constateer ik dat er met het voorliggende beleid € 9 à € 10 per inwoner per jaar bij komt. Als het amendement wordt aangenomen, hebben we het over € 3 per inwoner volgend jaar, oplopend naar € 5 à € 6 erbij. Klopt dat?

Wethouder **Schokker**: Ja, dat klopt. Het wordt dus ongeveer 33% hoger.

De heer **Van Oostrum** (CDA): De wethouder heeft in zijn memo op bladzijde 2 aangegeven dat er € 98.000 macro bij komt. Is dat voor één vereniging of voor twee verenigingen? Wordt het dus € 200.000 en komt daar ook nog de padel bij? U heeft het immers uitgerekend zonder padel. Ik snap natuurlijk uw opmerking over de bijdrage per inwoner, maar hoeveel komt er volgende week bij met de Kadernota? Komt er dan € 200.000, € 250.000 of € 98.000 bij? Hoe moet ik dat zien?

Wethouder **Schokker**: Sowieso zullen we het niet meer kunnen verwerken voor de Kadernota van volgende week. Als u hiertoe besluit, zullen we dat extra bedrag vervolgens dus bij de begroting verwerken. In het gesprek heeft Forescate aangegeven dat het hier waarschijnlijk - dat moet ook nog langs de algemene ledenvergadering - een beroep op zal doen. Adegeest heeft aangegeven dat niet te doen. We zijn er bij de kosten dus van uitgegaan dat alleen Forescate meedoet. Mocht het zo zijn dat Adegeest in de toekomst - bijvoorbeeld in 2030 of iets dergelijks, wanneer zijn banen aan vervanging toe zijn - ook een beroep hierop wil doen, dan komen die kosten daar nog bovenop. Dan praat je dus over het dubbele, zoals ik zojuist in reactie op mevrouw De Bruin heb aangegeven. Dat wat de financiën en het amendement betreft.

Het tweede amendement, ook van meneer 't Lam en dus vanuit GroenLinks geïnitieerd, gaat over het rookbeleid. Dat is natuurlijk een belangrijk punt; dat vinden we ook vanuit de gemeente heel belangrijk. Wij zien daar alleen twee belangrijke haken en ogen aan. Dit is niet de plek, zoals mevrouw Zoun net ook aangaf. Dit zit gewoon in de Sportvisie; daar hebben we dus al beleid voor. Daarnaast vind ik het juridisch niet verstandig om dit als conditionaliteit op te nemen, omdat je dan ook moet gaan handhaven. Er zitten dus allemaal nadelen aan. Dat is de reden waarom we dit amendement willen ontraden.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Als wij het hebben over het rookvrij maken van sportaccommodaties, lijkt het sportaccommodatiebeleid mij een uitstekende plek om dit naar voren te brengen, want waar moeten we dat anders doen? Over de Sportvisie kunnen we het hebben, maar die is geweest. Dit is nu een goede plek om dit aan te kaarten. Bovendien is het niet alleen een goede plek, maar ook een goede gelegenheid, want de gemeente gaat in conclaaf met de verenigingen om het sportaccommodatiebeleid uit te voeren. Daar kan heel goed ook een rookvrije sportaccommodatie bij horen. Niet in de laatste plaats wil ik de wethouder eraan herinneren dat de gemeente zelf heeft aangegeven dat de sportaccommodaties in 2025 rookvrij moeten zijn. Op basis van de antwoorden die ik heb gekregen, heb ik niet de indruk dat daarin heel veel vooruitgang is gekomen. Ik denk dus dat het heel goed is als de gemeente een echte stimulans richting verenigingen gebruikt in de onderhandelingen.

De **voorzitter**: Wat is uw vraag aan de wethouder?

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Vindt u dat ook, wethouder?

Wethouder **Schokker**: Op dit gebied is dit ook allang een aandachtspunt, ook vanuit de gezondheidszorg en het welzijn. We brengen dit onder de aandacht. Bij heel veel sportclubs, bijvoorbeeld bij Voorschoten '97, staat heel groot "Hier wordt niet gerookt". Er zijn dus al zeer veel sportclubs die dit op dit moment niet doen en die hier heel terughoudend in zijn. Daarnaast noem ik nogmaals het punt dat het juridisch gezien gewoon lastig is om dit als voorwaarde op te nemen. Daarom lijkt dit ons gewoon niet verstandig.

De **voorzitter**: Volgens mij wil mevrouw Zoun interrumperen op de heer 't Lam.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Inderdaad. Als u eraan twijfelt of het college zijn werk uitvoert in de communicatie met de sportverenigingen over het belang van het rookvrij maken van de sportverenigingen, waarom roept u dan niet in een losse motie op tot actie van het college richting de sportclubs? Dat staat los van de accommodaties.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Ik wil het graag níét los zien van de accommodaties, want het gaat er juist om dat de sportaccommodaties rookvrij moeten worden. Dat is een beleid van de gemeente zelf. Er is beloofd dat dat op een heel korte termijn gaat gebeuren. Dan wil ik dat niet doen met een vrijblijvende motie; een motie is uiteindelijk vrijblijvend. Daarom wil ik juist gebruikmaken van een amendement om dit wat meer kracht bij te zetten. Ik maak gelijk van de gelegenheid gebruik om de wethouder aan te geven dat het ons er niet om gaat dat we nu middels dit beleid juridische afspraken gaan maken met de verenigingen. Daar is geen sprake van. Het gaat erom dat dit de gelegenheid is om dat gesprek nader en nadrukkelijker met de verenigingen aan te gaan. Ik wil de wethouder graag oproepen om daar gebruik van te maken.

Wethouder **Schokker**: Er is nog een vraag van mevrouw De Bruin over Adegeest, over een multifunctioneel sportpark. Dat staat ook genoemd in het beleid. Ik heb daar toevallig gisteren nog een heleboel mensen over gesproken. We gaan dat dus echt oppakken met gezwinde spoed.

De **voorzitter**: Zijn alle vragen in de eerste termijn gesteld en ook beantwoord? Dat is het geval. Er is behoefte aan een tweede termijn.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Ik was in mijn eerste termijn nog niet toegekomen aan het feit dat het sportaccommodatiebeleid een heel mooi stuk is geworden. Mijn collega mevrouw Van Hellemondt heeft dat in de commissie al gezegd, maar ik wil nog benadrukken dat we niets dan lof hebben en dat het goed is dat de ambtelijke organisatie in staat is geweest om zo'n mooi stuk te produceren. Mij rest alleen nog de hoop en om de wethouder heel veel succes te wensen om dit goede beleid verder uit te gaan voeren en ervoor zorg te dragen dat sportverenigingen in Voorschoten krijgen wat ze verdienen.

Mevrouw **De Bruin** (VVD): Voorzitter. Dank u wel, wethouder, voor de beantwoording van de vragen. Wat ons betreft was het een heldere beantwoording. Daar hebben we geen verdere vragen meer over. Nog even over het amendement over rookvrije sportaccommodaties: wij zien dat het college al genoeg initiatieven neemt om met de sportverenigingen daarover in gesprek te gaan. Daarnaast is er ook landelijk al het een en ander hiervoor geregeld, ook in het Nationaal

Preventieakkoord. Wij zien daarom nu geen meerwaarde in het amendement en wij zullen het niet steunen.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Voorzitter. In de discussie hiervoor werd een beetje gegoocheld met allerlei cijfers over de kosten die dit zou opleveren voor de gemeente en daarmee misschien indirect ook voor de inwoners. Die kosten zijn er uiteraard. Die worden al fors verhoogd middels het nu voorliggende beleid. Ik wil onder anderen de wethouder erop wijzen dat, als de kosten uiteindelijk te hoog zijn voor Voorschoten, de gemeente zelf de kans heeft om daaraan te draaien middels de huurtarieven die middels een kostennorm zijn opgenomen. Dat is dus altijd nog een gelegenheid om, als het onvermijdelijk wordt, met de hoge kosten om te gaan.

Mevrouw **Wijnen** (D66): Voorzitter. Dank, wethouder, voor het beantwoorden van alle vragen, die wij ook hadden maar niet nogmaals hebben gesteld. Toch nog een nabrander ten aanzien van de financiën. De collega van het CDA hintte er zojuist op dat het ook twee keer zo duur zou kunnen worden. Zou het in theorie ook twee keer minder kunnen worden? We zagen het ook in de reactie van de tennisvereniging: er moet nog een besluit worden genomen door de ALV's van veel verenigingen. U gaf zelf al aan dat sommige verenigingen ook wat kritisch zijn. Er zitten natuurlijk potentieel ook risico's aan het overdragen van het eigendom. Zou het bedrag daardoor ook best weleens lager kunnen uitvallen als een aantal verenigingen het toch niet doen?

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Voor de Partij van de Arbeid: pagina 25.

De **voorzitter**: Ik voel een interruptie aankomen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik had pagina 25 ook voor mijn neus liggen. Ik wil wel even voorlezen wat daar precies staat; ik geef daar mijn samenvatting van. Er staat dat sportverenigingen bij accommodaties mogelijk zelf eigen initiatieven kunnen ontplooien. Dat lijkt in de verste verte niet op iets wat vanuit de gemeente komt. Het enige wat u vervolgens heeft opgezet - ik heb het opgezocht - is een blaasbal bij MSC Forescate. Dat is het enige initiatief dat u daarin heeft ontplooid. Misschien heeft u in de bespreking in de coalitieonderhandelingen hier wat over gezegd, maar u heeft hier in het coalitieakkoord in de verste verte op geen enkele manier aan gerefereerd. Wat u nu suggereert, klopt dus niet.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Ten eerste is het een blaashal, niet een blaasbal of een hockeyblaasbal. Er zit geen uitvoeringsagenda bij. U weet dus helemaal niet welke kant dat opging. Het is zó mooi omschreven! Kunt u nagaan: het is zo opgeschreven en dit komt eruit! Dat belooft wat voor de rest van het coalitieakkoord.

De heer **Posthuma** (PvdA): Als mevrouw Zoun nu een socialistische heilstaat aan het uitroepen is in plaats van dit akkoord, ga ik heel graag met haar mee, maar dat verwacht ik toch niet.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Ik hoorde geen vraag.

De **voorzitter**: Dat klopt; vervolg uw betoog in de tweede termijn.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Ik sorteerde al een beetje voor op het amendement over rookvrij: wij hebben er alle vertrouwen in dat de wethouder en in de sportclubs dit prima zelf kunnen. Een overheid hoeft op dit gebied wat ons betreft geen vinger in de pap te hebben. Verder hebben wij er ook alle vertrouwen in dat de wethouder vorm weet te geven aan het door de toevoeging van de tennisvereniging aangepaste beleid. Succes!

Wethouder **Schokker**: Voorzitter. Ik heb drie puntjes. Meneer 't Lam merkte op dat we wat kunnen draaien aan de tarieven. Ik heb al aangegeven dat het realistisch is om maximaal aan 2 à 3 procentpunt te denken. Ik weet precies over hoeveel geld het dan gaat, maar dat zal niet de hele toename door een eventuele tennistoetreding kunnen compenseren, want dan wordt het gewoon te zwaar voor de andere clubs. Ik denk dus dat dat niet heel veel soelaas biedt; het kan misschien ietsje soelaas bieden. Als dit beleid is aangenomen, gaan we in gesprek met de clubs. Door het college wordt een tarievennota vastgesteld en dan koppelen we ook naar u terug wat het eindbedrag is; dat was een vraag van mevrouw Wijnen. We verwachten dat de meeste clubs hier daadwerkelijk gebruik van gaan maken, want ze hebben zelf ook hun wensen doorgegeven. Als ze dit zien, verwacht ik ook echt dat ze dat gaan doen. Daar komen we dus op terug.

Het laatste puntje dat ik wil noemen, is dat ook de padelbanen eerst in het amendement stonden. Ik neem aan dat de indiener van het amendement het echt alleen over de tennisbanen heeft. Ik wil dus heel zeker stellen dat er, omdat dat dan niet meer expliciet in het beleid staat, geen regeling voor padelbanen in het leven wordt geroepen. Het wordt weliswaar niet expliciet bij de accommodaties genoemd, maar het staat niet meer in het beleid zelf. Daar kan dus onduidelijkheid over ontstaan, maar dan hebben we dit in ieder geval hier in de notulen vastgelegd.

De heer **'t Lam** (GroenLinks): Ja, het is niet de bedoeling van het amendement om de padelbanen daarbij te betrekken. We hebben ook ergens aangegeven dat het gaat om de ten tijde van de start van dit college bestaande sportaccommodaties.

Wethouder **Schokker**: Ik ben klaar met de beantwoording.

De **voorzitter**: Zijn alle vragen uit de tweede termijn van de zijde van de raad beantwoord? Dat is het geval. Dan sluit ik de beraadslaging en gaan we over naar de stemmingen. Voor beide amendementen geldt dat de SP uit de administratie van de amendementen wordt verwijderd.

In stemming komt amendement 297 van GroenLinks, de PvdA, D66, de VVD en Voorschoten Lokaal.

Het amendement wordt met handopsteken aangenomen met 15 tegen 4 stemmen, waarbij de fractie van het CDA ertegen heeft gestemd.

In stemming komt amendement 298 van GroenLinks, de PvdA en D66.

Het amendement wordt met handopsteken verworpen met 8 tegen 11 stemmen, waarbij de fracties van D66, GroenLinks en de PvdA ervoor hebben gestemd.

In stemming komt het geamendeerde voorstel.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Wij zullen het voorstel natuurlijk steunen en wij zijn ook voor investeren in preventie via de levensstijl, maar we zijn er geen voorstander van om voorzieningen te subsidiëren waarbij marktfalen niet aan de orde is.

Het geamendeerde voorstel wordt met handopsteken aangenomen met algemene stemmen.

(Geroffel op de tafels)

De **voorzitter**: Gefeliciteerd, wethouder en organisatie! Ik schors een minuut, zodat de mensen die dat willen, de publieke tribune kunnen verlaten.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

9. Collectief warmtesysteem (raadsregistratienummer Z/23/081881/396035)

De **voorzitter**: Op landelijk, regionaal en gemeentelijk niveau zijn afspraken gemaakt om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Dit betekent onder andere de overstap van aardgas naar duurzame warmte. Er zijn plannen voor een restwarmteleiding van Rotterdam naar Leiden. Voor Voorschoten zijn er kansen om hieruit warmte te verkrijgen. Voorgesteld wordt om deze warmte als voorkeursbron aan te wijzen en medewerking te verlenen aan realisatie van een warmteoverdrachtsstation.

De heer **Reinke** (VVD): Voorzitter. Deze woorden zijn al door de heer Maassen gebezigd in de commissie, maar wij hebben een wat ambivalent gevoel bij het collectieve warmtesysteem. Dat heeft er vooral mee te maken dat al vanaf het begin de discussie gevoerd wordt over wat nou het daadwerkelijke voordeel is voor Voorschoten en hoe we dat goed in kaart krijgen. Wij zien ook dat warmtesystemen op dit moment eigenlijk het enige goede alternatief zijn, maar in het land worden ook veel projecten gestopt, al dan niet vanwege kosten maar ook omdat de doorgevoerde warmte

tegenviel. Vervolgens gaan hele straten open. Een nieuw item dat erbij gekomen is, is het warmteoverdrachtsstation. Er wordt nogal wat gevraagd van een dorp als Voorschoten als wij hiermee akkoord willen gaan. Uit de stukken blijkt - hoewel door de wethouder natuurlijk is aangegeven dat dit het meest extreme scenario is - dat dit ertoe zou kunnen leiden dat een gascentrale wordt neergezet met een pijp van 29 meter. Dat is iets waar natuurlijk niemand zomaar om zou juichen. Dat gezegd hebbende zien wij dus inderdaad ook de voordelen van een collectief warmtesysteem dat kan zorgen voor een relatief schone toevoer van warmte. Natuurlijk is dat relatief, omdat dat nog steeds vanuit de Rotterdamse haven komt, maar het wordt dan tenminste gebruikt. Omdat voor ons op dit moment dus nog niet duidelijk is dat het daadwerkelijk om een voordeel gaat of dat de baten in ieder geval opwegen tegen de lasten en omdat er onderzoek gedaan moet worden naar wat voor soort warmteoverdrachtsstation hier moet komen, wordt er een amendement ingediend door de PvdA, de VVD, Voorschoten Lokaal en, als die hier had gezeten, ook de SP, met heel veel werk van de heer De Graaf en de heer Haubrich. De wijziging daarmee houdt in: ja, wij willen stappen nemen en wij willen kijken naar wat mogelijk is, maar nee, we verlenen nog geen medewerking aan de realisatie van een warmteoverdrachtsstation. Dat gaat op dit moment te ver. Daarvoor zou meer duidelijk moeten worden in een nader onderzoek. Wij danken de griffie voor het herformuleren van de vraag. Ik denk dat daardoor op dit moment gewoon duidelijk is wat wij willen. Verder zouden we het voorstel wel kunnen steunen als het op die manier gewijzigd wordt.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Voorzitter. In de commissie WRG concludeerden we al samen dat we voor de Transitievisie Warmte zijn en dat we die vaststellen. We geven ook allemaal aan - dat hoorden we ook de VVD zeggen - dat er geen beter alternatief is en dat we WarmtelinQ dus aanwijzen als voorkeursbron. Maar over het derde beslispunt lijken de meningen uiteen te lopen. Ons wordt gevraagd om medewerking te verlenen aan de realisatie van een warmteoverdrachtsstation. Als je niet weet dat het om een stadsverwarming met een warmteoverdrachtsstation gaat, zou je, als je de VVD hoort, zomaar kunnen denken dat het om een kerncentrale gaat, want o, o, wat wordt er over ons uitgestort? Als er een warmteoverdrachtsstation staat, gaat niemand t.z.t. zeggen dat het een mooi ding is, maar als je voor een alternatief kiest, bijvoorbeeld de aquathermie, komt er ook iets te staan wat niet zo mooi is. Als je zou gaan voor de duurdere oplossing van volledig elektrisch en iedereen een warmtepomp, heb je heel veel kleine, niet zo mooie gebouwen. Die emotie is voor ons dus lastig te volgen, want het hoort er bij een transitie bij. Wij vinden dat je, als je gaat voor groene groei, helderheid moet geven als overheid. Dat vraagt Liander, dat vraagt Gasunie en de provincie pakt daarop door. Nu wij nog, als gemeente. Wij zeggen dus: die helderheid moet je geven. Wij zijn ook positief over beslispunt 3. Wij vragen de wethouder wel of dit amendement voldoende zou zijn voor Gasunie, want er staat duidelijk in het stuk dat dat de aanleiding is: Gasunie bestelt een T-stuk. Is dit amendement voldoende zekerheid voor Gasunie of gooien we per ongeluk het kind met het badwater weg? En schat de wethouder in dat het aannemen van dit amendement vertragend kan werken?

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Eigenlijk is alles wat ik namens onze fractie in zou willen brengen, al verwoord door mevrouw Ilić. We voelen wel mee met de VVD en de PvdA op het punt van zo'n grote schoorsteen. Aan de andere kant: een windmolen is ook gewoon heel hoog en die beweegt ook nog eens. Die is dus veel hinderlijker. Ik denk dus dat we blij mogen zijn als het bij een schoorsteen blijft.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. De PvdA is voorstander van een collectief warmtesysteem. Als de warmte die van de bedrijven in de Rotterdamse haven komt, nu niet gebruikt wordt maar de mogelijkheid biedt om 120 huizen en bedrijven te verwarmen, denk ik dat dat noodzakelijk is. Het leidt tot veel minder gasgebruik en 180.000 ton aan CO_2-reductie per jaar. Dat zijn volgens mij echt cijfers waarmee je thuis kan komen. De vergelijking die vaak met deze energietransitie wordt gemaakt, is die met aardgas. Eind jaren vijftig vonden we het gas in Slochteren. Vanuit de rijksoverheid, centraal, werd gestimuleerd dat we aan het aardgas gingen. Dat is succesvol gebleken. Het lastige is dat de huidige energietransitie voor een groot gedeelte juist bij de gemeentes wordt neergelegd en minder centraal wordt aangestuurd. Daar komt dus bij dat we allerlei discussies krijgen; daar zitten we nu eigenlijk middenin. Juist de overheden moeten allerlei moeilijke en ingewikkelde keuzes maken en moeten dan maar hopen dat de rijksoverheid daar dingen mee gaat doen. Er liggen nu twee wetten in het parlement: eentje in de Tweede Kamer en de andere moet nog door de Eerste Kamer heen. Zowel de PVV als de BBB hebben gezegd dat zij daar niet in meegaan. Dat is een probleem. Die politieke realiteit kunnen we niet veronachtzamen.

Dat is de reden waarom ik toch een tikkeltje huiverig ben om hier als gemeente in te stappen. Dat is de reden waarom de heer De Graaf samen met de heer Haubrich van de VVD met amendement 296 is gekomen, dat ik bij dezen indien. Dank aan de griffie voor de juridische suggesties, die we daarin graag hebben overgenomen. Het amendement, dat mede wordt ingediend door de VVD en Voorschoten Lokaal, luidt:

"Amendement 296.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 04-07-2024, gezien het raadsvoorstel nr. Z/23/081881/396035,

constaterende dat:

a. *de ontwikkeling van een collectief warmtesysteem aantrekkelijk kan zijn voor de energietransitie in Voorschoten;*
b. *de realisatie van een warmteoverdrachtstation met een piek- en backupinstallatie daarvoor noodzakelijk is;*

overwegende dat:

c. *op regionaal niveau voortvarend gewerkt moet worden aan afspraken met de gemeente Leiden over de verdeling van de capaciteit over Leiden en Voorschoten op de korte en de langere termijn, alsmede over de rol, taken, verantwoordelijkheden en financiële risico's van een regionaal warmtebedrijf bij de exploitatie van lokale warmtenetten;*
d. *parlementaire steun voor het wetsvoorstel Collectieve warmte en het wetsvoorstel Gemeentelijke instrumenten warmtetransitie onzeker is terwijl meer duidelijkheid hierover zowel voor de gemeente als voor Gasunie van (grote) betekenis is;*
e. *paragraaf 3.3 van het raadsvoorstel aangeeft dat de haalbaarheid, technologiekeuze en vormgeving van een WOS op de voorkeurslocaties nog moet worden uitgewerkt en de intentie van beslispunt 3 in dit raadsvoorstel alleen het reserveren van gronden betreft;*

Besluit:

het bestaand beslispunt 3 van het raadsvoorstel:

'Medewerking verlenen aan de realisatie van een warmteoverdrachtsstation (WOS), en het kadastrale perceel met kenmerk VSTOO-A-5272 in zijn geheel en de gronden die nu worden gebruikt als gemeentewerf van de kadastrale percelen met kenmerk VSTOO-A-5918 en VSTOO-A-5915 hiervoor reserveren'

te wijzigen in:

'Het kadastrale perceel met kenmerk VSTOO-A-5272 in zijn geheel en de gronden die nu worden gebruikt als gemeentewerf van de kadastrale percelen met kenmerk VSTOO-A-5918 en VSTOO-A-5915 te reserveren om, na een separaat ruimtelijk besluit van de raad, de realisatie van een warmteoverdrachtsstation met P&BU-installatie in de toekomst mogelijk te kunnen maken'."

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. Het klimaat verandert. Dat heeft grote gevolgen voor de leefbaarheid op lange termijn. Samen moeten we een omslag maken, zodat er een duurzaam Voorschoten komt dat we kunnen doorgeven aan de volgende generatie. Maatregelen om stappen te zetten en de realisatie van een regionaal warmtenet zijn dan ook goed. Voor een zelfstandig Voorschoten is het van belang dat wij een steentje bijdragen aan regionale ontwikkelingen zoals deze. Geen enkele gemeente kan het alleen; wij moeten dit met elkaar aanpakken. Nu is inderdaad het moment om erover na te denken of we hierin willen meeliften. Het besluit om een T-stuk mogelijk te maken en ruimte te reserveren voor het WOS is dan een stap in de goede richting. Maar er zijn ook veel onzekerheden rondom het warmtenet: tarieven, keuzevrijheid, de zojuist al genoemde rol van de gemeente in het kader van het warmtenet, de financiële gevolgen voor de gemeente en voor haar inwoners van een gemeenschappelijke regeling en de rol van netwerkbeheerder, energieleverancier et cetera. Er zijn dus veel onzekerheden en dan is er ook nog de uiteindelijk vorm van het WOS. Het is al genoemd: hoe gaat dat eruitzien, wat voor uitstoot gaat dat veroorzaken en hoeveel geluidsoverlast? Het zijn allemaal nog aannames; er is nog veel

onduidelijk. Het CDA is daarom wel voorstander van de stappen die we nu zetten, maar gaat mee met het amendement van de VVD om nog een tussenstap te maken en een extra beslismoment voor de raad in te bouwen, zodat wij weloverwogen de volgende stappen kunnen nemen die genomen moeten worden.

De heer **Van den Ende** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Voorschoten neemt deel aan vele regionale samenwerkingen. Mede hierdoor moeten wij een positieve grondhouding hebben ten aanzien van voorstellen uit deze regio. Nu ligt er een voorstel voor ons voor een T-stuk en een warmteoverdrachtstation in de gemeente Voorschoten voor eventueel gebruik door Voorschoten, maar met name door Leiden. We hebben amendement 296 van de PvdA en de VVD medeondertekend zoals dat nu omschreven is. We vinden het op dit moment voldoende om de gronden te reserveren en om een separaat besluit van de raad over realisatie van een warmteoverdrachtstation met P&BU-installatie in de toekomst mogelijk te maken, zeker omdat er nog veel onzekerheden en twijfels zijn over de financiële risico's rondom dit project WarmtelinQ. Naast de financiële risico's vragen wij ons als Voorschoten Lokaal wel af wat de consequenties zijn wanneer het WOS op Voorschotense grond geïnstalleerd wordt. De kans bestaat dat er overlast gaat komen voor de nabijgelegen woningen, zoals geluidsoverlast, trillingen en verontreiniging van de lucht door gasgestookte turbines. Wij zien de noodzaak van verduurzaming van onze energiebehoefte, die mogelijk middels WarmtelinQ Plus gerealiseerd kan gaan worden, maar we houden daarnaast niet van risico's die later nadelig kunnen zijn voor Voorschoten.

Voorschoten Lokaal had voor de commissievergadering nog vragen gesteld. Vraag 8 ging over het verplicht afnemen van warmte. Wat als er te weinig belangstelling is bij de inwoners van Voorschoten? Het antwoord was dat het toekomstige warmtebedrijf een kavelplan maakt waarin het bedrijf aangeeft hoe het de warmtelevering aan inwoners van Voorschoten gaat realiseren. Het warmtebedrijf heeft daarbij een aansluitplicht en wordt gecontroleerd door de ACM. Bij te weinig belangstelling is dit risico voor rekening van het warmtebedrijf. In het antwoord van het college staat in de laatste regel: "Bij te weinig belangstelling is dit op risico en rekening van het warmtebedrijf." Is het niet zo dat de gemeente straks mede-eigenaar en aandeelhouder is van het warmtebedrijf en gaat het Voorschoten dan toch veel geld kosten als wij geen warmte afnemen? Kan de wethouder daar een antwoord op geven?

Wethouder **Schokker**: Voorzitter. Ik heb eigenlijk niet zo gek veel vragen gehoord. Er waren enkele vragen, onder anderen van de heer Van den Ende. Ik zal eerst op het amendement ingaan, omdat dat volgens mij het meest bediscussieerd is. In het amendement wordt eigenlijk gevraagd om het iets anders te formuleren, omdat er nu nog geen definitieve goedkeuring wordt gegeven aan het eventuele WOS, het warmteoverdrachtstation, en om te zeggen dat er nog een separaat ruimtelijk besluit nodig is. Verschillenden van u hebben al gememoreerd dat we ook in een zich nog ontwikkelende omgeving zitten. De Wcw moet nog worden vastgesteld en de Wgiw is nog niet helemaal finaal. Er zitten dus nog allemaal zaken in. Er zijn dus ook nog zekere momenten waarop dit terugkomt bij de raad. Dat drukt het amendement ook uit. In die zin - en niet alleen in die zin - kunnen wij als college dit amendement oordeel raad geven en kunnen wij hiermee leven. Om in te gaan op de vraag van GroenLinks: we zagen dit amendement gisteren of eergisteren verschijnen en we hebben dat ook even afgestemd met Gasunie. Gasunie heeft aangegeven dat er als dit amendement wordt aangenomen en daarmee dus het hele raadsvoorstel, voldoende grond is om het T-stuk aan te gaan leggen. Ik denk dat dat een belangrijke conclusie is.

Dan nog even de vraag van meneer Van den Ende: wat als er te weinig belangstelling is? We zijn natuurlijk nog heel erg bezig met de vormgeving hiervan, ook met wat onze rol wordt als mede-eigenaar. Het lijkt erop dat in de Wcw een publiek belang van 51% noodzakelijk is, maar misschien kunnen er ook nog andere partijen - wel publieke partijen - instappen. Natuurlijk lopen wij daar enig risico in, maar zo'n warmtebedrijf gaat natuurlijk niet van start voordat er een goed perspectief ligt, dus voordat er voldoende warmtekabels et cetera beschikbaar zijn, zodat er een echte businesscase is. Anders ga je dit natuurlijk niet starten. Daar gaan wij als mogelijke mede-eigenaar natuurlijk heel goed op letten. Ik denk dus dat we dit punt straks gewoon mee moeten nemen bij de beoordeling als dit daadwerkelijk aan de orde is, want op dit moment speelt dit niet. Dit is iets waar we gewoon op moeten letten en wat we mee moeten nemen.

De **voorzitter**: Zijn alle vragen uit de eerste termijn van de zijde van de raad beantwoord? Dat is het geval. Er is behoefte aan een tweede termijn.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Voorzitter. Net als in de commissie WRG zouden wij nogmaals aandacht willen vragen voor de inwoners die tempo willen maken en die graag willen horen wat in hun wijk of straat en aan hun deur de voorkeursoplossing is. Als eigenaresse van een warmtepomp kan ik melden dat een warmtepomp ook nadelen heeft. Die maakt geluid, nog afgezien van de netcongestie, de file op het net. Dat wilde ik nog even meegeven: als we het hier hebben over de warmtetransitie, moet je het ook echt over alternatieven hebben als je iets niet ziet zitten. Had ik daar nog een vraag bij? Nee.

De **voorzitter**: Wethouder, ik heb geen vragen gehoord in de tweede termijn.

Wethouder **Schokker**: Nee, voorzitter, maar als u het mij toestaat, wil ik heel kort reageren op de inbreng van mevrouw Ilić. Het CDA heeft het ook in de commissie aangegeven: als dit nu wordt aangenomen, moeten we natuurlijk echt aan de slag met de communicatie om dit verder heel goed onder de aandacht te brengen. Dat is dus de volgende stap. Dat wil ik nog even bevestigen.

De **voorzitter**: Ik sluit de beraadslaging en we gaan over naar de stemming.

In stemming komt amendement 296 van de PvdA, de VVD en Voorschoten Lokaal.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. We moeten stappen zetten in de verduurzaming van Voorschoten. Voor ons is het belangrijk om te benadrukken dat een extra tussenstap niet betekent dat het om afstel gaat. Door het inbouwen van een extra besluit kan een weloverwogen besluit worden genomen over een warmtenet. Dat is belangrijk, omdat dit een belangrijke stap is maar ook een stap met grote consequenties.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Voorzitter. Wij zullen tegen het amendement stemmen. We vinden het fijn om te horen dat het geen beperking vormt voor het T-stuk, maar principieel zijn wij tegen het nu opwerpen van bezwaren. We vinden het tempo belangrijker.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Wij willen voor het amendement stemmen. We willen het proces niet vertragen, maar we hebben wel het gevoel dat draagvlak heel belangrijk is voor onze samenleving, want dit is een heel grote omwenteling die we gaan doen. Die moet wel zo snel mogelijk worden uitgevoerd. Als er meer draagvlak is, gaat het vervolgproces ook sneller.

Het amendement wordt met handopsteken aangenomen met 15 stemmen tegen 4 stemmen, waarbij de fractie van GroenLinks ertegen heeft gestemd.

In stemming komt het geamendeerde voorstel.

Het geamendeerde voorstel wordt met handopsteken aangenomen met algemene stemmen.

De **voorzitter**: Gefeliciteerd! Ook weer een mooie stap.

10. Nota Parkeerbeleid 2024 (raadsregistratienummer Z/24/085215/394358)

De **voorzitter**: Met de vaststelling van een parkeerbeleid kan de gemeente zorgen voor een betere afstemming tussen vraag en aanbod van parkeerplaatsen. In algemene zin is het beleid dan ook bedoeld om bij te dragen aan de bereikbaarheid en leefbaarheid, onder andere door het bevorderen van schone vormen van mobiliteit en het creëren van meer ruimte voor fietsparkeren. De raad wordt nu voorgesteld om het voorliggende beleid vast te stellen.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Voor ons ligt het raadsvoorstel inzake het parkeerbeleid. Voorschoten had dit niet. Daarom is het goed dat de hoofdlijnen nu op papier zijn gezet. In de commissievergadering heeft Voorschoten Lokaal al genoemd dat parkeerbeleid persoonlijke belangen raakt, maar dat we ons tegelijkertijd bewust moeten zijn van het gemeenschappelijke belang. De openbare ruimte is van iedereen en het parkeerbeleid gaat juist over het gebruik van de openbare ruimte. Voorschoten Lokaal is trouwens tegen betaald parkeren. Ook wij hebben in de commissievergadering aangegeven dat er rekening moet worden gehouden met het straatbeeld en dat per wijk bekeken zou kunnen worden wat verstandig is op het gebied

van parkeren. Zijn er huizen met eigen opritten? Wonen er veel jonge gezinnen, forenzen of juist alleenstaanden? Dat maakt allemaal uit voor de vraag hoeveel parkeerplaatsen er moeten zijn. Een parkeerbeleid heeft altijd invloed op gedrag. Als er overal ruimte en vrij parkeren beschikbaar zijn, neem je vaker en gemakkelijker de auto. Als het moeilijker is om een parkeerplaats te vinden, denk je eerder aan de bus of de fiets. Dit parkeerbeleid zal erop toezien dat parkeren in Voorschoten geen problemen geeft en kan verschillende voordelen bieden, zoals het optimaliseren van de beschikbare ruimte. Wij zijn blij dat het er nu is en zullen voorstemmen.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. Onze complimenten aan het college en de ambtelijke organisatie voor de leesbaarheid van het stuk, waarbij het uitgangspunt blijft dat parkeren gratis blijft, in het centrum de eerste twee uur. Wat de fractie van het CDA het meest opvalt, is dat er nu een fietsparkeerbeleid - zie bladzijde 23 - en een fietsparkeernorm - bijlage 7 - zijn toegevoegd. Dat geldt niet alleen voor het centrum, maar ook voor nieuwbouw. Wij zien de toegevoegde waarde hiervan en ervaren dit als een positieve ontwikkeling voor de beeldkwaliteit van de openbare ruimte, met name rondom appartementengebouwen. Er is een brief binnengekomen van de BIZ van de Dobbewijk. Ten eerste dank aan de briefschrijvers voor het delen van hun zorg. We hebben naar aanleiding hiervan een vraag aan de wethouder; dat zal in dit geval wethouder De Bruijn zijn. Kan wethouder De Bruijn bevestigen dat met name de door de ondernemers bij de startnotitie uitgesproken zorg voor voldoende parkeergelegenheid onderdeel is van de Ontwikkelvisie bedrijventerreinen? Het is een ander onderwerp, maar het gaat over parkeren.

De **voorzitter**: Ik denk dat wethouder Schokker straks de beantwoording op zich gaat nemen. O, vindt u dat nog beter? Ze zijn allemaal even leuk.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Voorzitter. Allereerst ook van ons complimenten voor de leesbaarheid. Het is fijn om zo'n mooi, overzichtelijk stuk te hebben. Het is ook heel fijn om te zien en te lezen dat er veel aandacht is voor het fietsen en welke vorm van schone mobiliteit dan ook. Dat geldt zeker voor de memo die we afgelopen vrijdag nog ontvingen, waarin de parkeernormen nog iets positiever worden bijgesteld in ons voordeel, dus met meer fietsen en iets minder parkeerplaatsen. Op grond daarvan willen wij nog een punt aankaarten. In bijlage 4 van de Nota Parkeerbeleid wordt op bladzijde 71 een vierstappenpunt aangegeven. Ik zal heel kort die vier stappen benoemen. Als er sprake is van een geconstateerd parkeerprobleem wordt bekeken hoe dit beheerst kan worden. Er worden vier keuzes doorlopen: het parkeerprobleem wordt geaccepteerd en er wordt verder niks gedaan, de ruimte wordt beter benut en we gaan de capaciteit die elders niet benut wordt, beter benutten en anders inzetten, we gaan beschikbare plekken beter reguleren of we gaan nieuwe parkeerplaatsen aanleggen. Over het derde punt, dus het beter reguleren van beschikbare plekken, dienen wij amendement 299 in. Ik wil toelichten waarom we dat doen. Wij vinden het heel belangrijk om een vorm van parkeerregulering voldoende draagvlak te geven. In die stap wordt dus aangegeven dat met vaste vragen het percentage van het draagvlak in de omgeving wordt onderzocht. Wij vragen ons af of deze interventie een eerlijk beeld geeft van de problematiek. Ik heb daar een klein rekensommetje voor bedacht; ik blijf toch een juf. In een wijk van 100 woningen - want een wijk of buurt wordt geïnformeerd als er sprake zou zijn van een parkeerprobleem - wordt aangegeven dat er sprake zou zijn van een parkeerprobleem. Daarop reageren 51 mensen; dat is een heel grote respons. Aan deze groep wordt gevraagd of zij een vorm van parkeerregulatie willen. Als 75% van die groep mensen aangeeft dat er iets moet worden gedaan, zou parkeerregulatie in een passende vorm voorgelegd worden aan B en W en aan de raad. Dat zou in dit voorbeeld dus betekenen dat 38 respondenten op 100 betrokkenen in de wijk waaraan dit gevraagd is, aangeven dat er draagvlak zou kunnen zijn voor parkeerregulatie. Met deze regel lijkt het alsof het niet mogelijk wordt om een eerlijk beeld te krijgen van voor- en tegenstanders. Dat is voor ons de reden om dit amendement in te dienen, want als er geen draagvlak is voor parkeerregulatie, blijft punt 4 over: nieuwe parkeerplaatsen. Daar zitten wij niet op te wachten. Het amendement, dat mede wordt ingediend door de PvdA en D66, luidt:

"Amendement 299.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 4 juli 2024, gezien het raadsvoorstel nr. Z/24/085215/394358,

overwegende dat:

a. *het college met het parkeerbeleid streeft naar een verbetering van de bereikbaarheid en leefbaarheid van onze gemeente;*
b. *gereguleerd parkeren een belangrijk sturingsmechanisme kan zijn bij ervaren óf voorziene parkeerproblemen;*
c. *uit de resultaten van de internetpeiling van Royal Haskoning DHV (pagina 35) blijkt dat er brede steun is voor vormen van parkeerregulatie, wat aangeeft dat veel inwoners de noodzaak en voordelen ervan inzien;*
d. *de procedure op pagina 71 van de Nota Parkeerbeleid 2024 vereist dat college of raad geen enkele vorm van regulering mogen overwegen zonder eerst een overweldigend grote en positieve respons te krijgen op een enquête met abstracte vraagstelling;*
e. *deze ongebruikelijke aanpak binnen de gemeente Voorschoten op geen enkel ander beleidsterrein wordt toegepast;*

van mening dat:

f. *de voorgeschreven algemene vraagstelling zonder specifiek voorstel in de praktijk uitnodigt tot onverschilligheid of het mobiliseren van weerstand;*
g. *de vastgelegde percentages van 50% respons en 75% steun zo hoog zijn dat ze in de praktijk een onneembare horde zullen blijken voor zelfs de meest beperkte vormen van parkeerregulatie;*
h. *de politieke weging van draagvlak voor maatregelen een directe verantwoordelijkheid van het zittend college en de raad hoort te zijn, waarbij zij moeten kunnen handelen op basis van een bredere en meer gedetailleerde afweging van belangen en omstandigheden;*

Besluit:

het beslispunt als volgt aan te vullen:

'De nota Parkeerbeleid Voorschoten 2024 vast te stellen met inbegrip van de volgende wijziging:

Op pagina 71 van bijlage 4 van de Nota Parkeerbeleid 2024 het volgende tekstdeel te verwijderen: 'Bij het meten van draagvlak [...] worden voorgesteld volgens de hiervoor beschreven werkwijze.'"

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Dank aan het college voor de aanvullende memo. We zijn uitermate goed geïnformeerd over het parkeerbeleid. De omissies in de percentages zijn goed gezien door GroenLinks. Daarom hebben we het amendement medeondertekend. Draagvlak vinden wij heel belangrijk. In de aanpak kunnen dus beter geen foutjes zitten. We horen graag van de wethouder - het CDA gaf het al aan - waarom er niet of te weinig is gesproken met de bedrijven en bewoners van de Dobbewijk. Vanmiddag ontvingen we de brief van de BIZ. De bewoners hebben vaker gesproken over parkeren op een bepaalde manier langs de weg, waar je 50 km/u mag rijden, en over de verkeersveiligheid. Daarop krijgen we van de wethouder dus graag een toelichting.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Voorzitter. Er ligt een prachtig beleid. Het is ook uitgebreid, wat ons betreft een beetje té uitgebreid. Zeker als je uit alle enquêtes concludeert dat er in Voorschoten eigenlijk geen probleem is, voelt het toch een beetje als zonde van alle inspanning om het zó uitgebreid te verwoorden. Maar goed, er ligt een beleid en het is op zichzelf best aardig. Heel jammer dat er zoveel gerefereerd wordt aan betaald parkeren, waarmee je toch de indruk wekt dat je daar iets mee zou willen, terwijl de constatering in het beleid eigenlijk is dat we dat niet gaan doen. Dát juichen we van harte toe, maar het had er van ons niet zo uitgebreid in gehoeven. Maar het is wat het is. Het is een mooi beleid. Wij kunnen ons niet vinden in het amendement over het constateren van een parkeerprobleem. Ik vind het alleszins redelijk dat je een bepaalde respons vraagt en dat inwoners dus ook zelf mogen besluiten of ze wel of niet willen reguleren, want dat is feitelijk wat dit beleid doet. Het is dus eigenlijk maar 37% van de mensen die iets wil reguleren en dan ga je al reguleren. Ik vind het dus behoorlijk redelijk gesteld.

De heer **Posthuma** (PvdA): We hebben in Voorschoten natuurlijk heel veel beleid waarin we wel aan participatie doen en aan mensen vragen wat ze van bepaalde dingen vinden, maar juist in het specifieke parkeerbeleid maken we er een soort minireferendum van. Ik vraag me dan af waarom de VVD daar wél een voorstander van is, maar als het over andere zaken gaat waarschijnlijk helemaal niet. Graag een reactie.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Ik begrijp de opmerking van meneer Posthuma niet.

De **voorzitter**: Meneer Posthuma, kunt u uw vraag verduidelijken?

De heer **Posthuma** (PvdA): Een goede vraag; daar kunnen we nog een tijdje over nadenken. Nee, als mevrouw Van Meenen hier niet op kan reageren, constateer ik dat en laten we het maar zo.

De **voorzitter**: Dan krijgt u nu het woord voor uw eerste termijn.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Er is al veel gezegd wat ik ook graag had willen bijdragen, onder andere over de fietsparkeernormen, waaraan het CDA refereerde. Het is heel goed dat daar nu ook normen voor zijn en dat er ook voor fietsen bepaalde ruimte moet zijn om goed te kunnen parkeren. We steunen van harte het amendement van GroenLinks, waarin hier op een goede wijze naar gekeken wordt. Ik vind het goed om te zien dat ongeveer 50% van de mensen, zoals uit die enquête blijkt, tegenstander van bepaald parkeren is, maar dat de andere helft voorstander is van een vorm van reguleren. Dat kan betaald parkeren zijn, maar dat kunnen ook blauwe zones zijn. Ik vind het goed om in de discussie te markeren dat hierover in elk geval genuanceerd gedacht wordt.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter. Er zijn een paar opmerkingen gemaakt. Mevrouw Kortekaas had een punt voor mijn collega De Bruijn. Dat punt nemen we mee; dat is dus het antwoord.

Door het CDA en door D66 is een vraag gesteld over de Dobbewijk. Daar is vandaag inderdaad een brief over gekomen. Ook eerder zijn er contacten geweest met de Dobbewijk. Daarbij is eigenlijk aangegeven dat we de zorgen die er zijn over de lengte en breedte van de parkeervakken en de manier waarop er wordt gehandhaafd, bijvoorbeeld bij groot onderhoud meenemen. Maar dat staat eigenlijk los van het parkeerbeleid. Dat hebben we ook al eerder aangegeven. We begrijpen de zorg, maar dit is niet echt de plek om dit nu te adresseren.

Dan het amendement. Mevrouw Van der Krogt heeft daarbij een uitgebreide toelichting gegeven. Er zit natuurlijk ook best wel een lastig punt in. Er is op dit moment nog geen beleid. Je gaat dus beleid vaststellen. Uit de enquête die we hebben gehouden onder bijna 1.000 respondenten, is gebleken dat er op dit moment echt geen draagvlak is voor gereguleerd parkeren. Jawel, dat was een van de vragen die werden gesteld.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Ik heb daar lichte twijfel bij, want ik heb die brief van de BIZ gelezen en daarin wordt gerefereerd aan het feit dat er erg veel parkeerproblemen zijn. Als ik in hetzelfde beleidsstuk kijk naar de respons daarop, zie ik dat acht bewoners allemaal aangeven dat zij een parkeerprobleem ervaren maar dat ze meer groen willen houden in de wijk. Ik weet dus niet of het helemaal klopt dat er weinig aandacht voor blijkt te zijn.

Wethouder **Schokker**: Volgens mij is dit een kwestie van lost in translation, want ik was al bij een ander punt. Ik was al klaar met de beantwoording over de BIZ. Bij de BIZ gaat het echt over de kwestie van de parkeervakken, de breedte daarvan. Daarover hebben we het gesprek en dat hebben we ook al met hen gehad. Dat is eigenlijk niet echt iets voor het parkeerbeleid. Ik heb het zojuist niet gezegd, maar ik zeg het nu: we gaan in het hele parkeerbeleid verder niet in op verschillende wijken, behalve het centrum. We gaan dus ook niet specifiek in op de Dobbewijk. Waar ik het over had, is het door u ingediende amendement. Voor het hele parkeerbeleid is er een enquête geweest. Die hebben we hier met elkaar besproken. Ook de mogelijkheid van gereguleerd parkeren is daarin naar voren gekomen. Ongeveer 1.000 respondenten - dat zeg ik uit mijn hoofd; het waren er 900 zoveel - hebben daarop gereageerd. De mensen in Voorschoten begonnen niet op straat te dansen bij de gedachte van gereguleerd parkeren. Ze waren echt terughoudend, maar we constateren tegelijkertijd dat er veel gebeurt in de ons omringende gemeenten. Als ze het daar gaan aanscherpen, heb je daar last van omdat mensen hun auto's sneller hier gaan neerzetten, waardoor de problematiek groter wordt. Het kan dus best zijn dat er in de toekomst wel iets nodig is. Daarom willen we dat ook in de gereedschapskist hebben. Om dat in toekomst eventueel goed te kunnen gebruiken, willen we ook de procedures hier beschrijven: hoe zou je dat moeten doen? Daarom is de drempel genoemd, met die 50% en vervolgens 75%. U vindt dat wat scherp. Dat kan natuurlijk; dat is een politieke keus. Daarom willen we het amendement oordeel raad laten, maar wij hebben hier wel voor gekozen. Als uw amendement zou worden aangenomen, is het nadeel daarvan dat we eigenlijk een stukje proces kwijtraken, waardoor we dan nog meer discussie

krijgen. Het mooie is dat je, als je gereguleerd parkeren wil invoeren, nu al enigszins vastlegt - dat is ook de bedoeling van zo'n beleid - op welke manier je dat wil doen. Anders ben je daar eigenlijk niet helder over.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Voorzitter, ik wil straks een kleine schorsing, als dat mag.

De **voorzitter**: Dat kan altijd.

De heer **Posthuma** (PvdA): Als mevrouw Van Meenen mijn vraag niet kan of wil beantwoorden of niet snapt - dat kan - stel ik de vraag maar even aan de wethouder. Misschien weet hij het wel. Voor heel veel beleidsterreinen in Voorschoten hebben we participatie, maar is niet per se een percentage vastgesteld als een soort threshold voordat nieuw beleid kan worden ingevoerd. Waarom nu dan wel specifiek voor parkeerbeleid, tot in details? Het lijkt wel alsof we hier een referendum aan het verkondigen zijn. De vraag is dus aan de wethouder.

Wethouder **Schokker**: Dit gaat specifiek over de buurt en over de problemen die daar worden ervaren met het parkeren. Daar probeer je dan ook specifiek een oplossing voor te vinden. Dan vind ik het niet gek dat er dan in zo'n buurt wordt gekeken. Het lijkt mij niet zo heel gek dat dan in ieder geval zo'n 38% van de mensen ermee akkoord moet gaan, zeker omdat je weet dat er voor het hele dorp toch heel kritisch naar wordt gekeken. Daarom wordt het zo ingevuld, maar ik heb zojuist al aangegeven dat er natuurlijk een zekere mate van arbitrariteit in zit. Dat ben ik dus met u eens. Daarom laat ik het amendement oordeel raad, omdat het uiteindelijk een politieke keus is.

De heer **Posthuma** (PvdA): U slaat de spijker op z'n kop: er zit een bepaalde vorm van willekeur in. Misschien kan ik ook richting mevrouw Van Meenen reageren: met wat u daarmee doet, is er sprake van willekeur. Daarmee is het natuurlijk een beetje gek. Er zijn tal van dingen - het vuil of het glas ophalen, de vraag of er ergens een bepaalde paal moet staan of niet - waar we allerlei percentages aan kunnen koppelen. Ik vind het gewoon heel vreemd dat we er juist voor dit specifieke ding op dit specifieke moment, terwijl het normaal gesproken bij de VVD allemaal vrijheid blijheid, zo weinig mogelijk regels, "laat de boel de boel" en laisser-faire moet zijn, een soort balustrade overheen gaan hangen om ervoor zorg te dragen dat er eigenlijk geen betaald parkeren kan komen. Ik moet daar een beetje om lachen.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Het is wonderlijk dat de heer Posthuma om de VVD moet lachen omdat we een vraag niet onmiddellijk beantwoorden die in mijn beleving toch vrij onduidelijk gesteld was. Door de vraag aan de wethouder begrijp ik waar de heer Posthuma op doelt. Of de VVD ineens voor een referendum is; zo vat ik de vraag maar even samen. Dat vind ik toch weer een wonderlijke constatering. Zoals ik al heb aangegeven, constateert de VVD uit de enquête over het parkeerbeleid dat er in Voorschoten feitelijk geen probleem is; dat geven de inwoners, de 1.000 respondenten, aan. Dan komt er een ongelofelijk uitgebreid parkeerbeleid, wat van ons niet had gehoeven. En dan staat er ergens, op bladzijde 71 in het parkeerbeleid, een mooi regeltje dat mensen invloed geeft op hun eigen buurt. En dan zouden wij daartegen zijn? Dat vind ik dan heel gek. Het is toch geen breed referendum dat we hier afkondigen voor Voorschoten? In die zin ben ik dus zeer verbaasd over de vragen van meneer Posthuma.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik ben blij dat mevrouw Van Meenen de vraag wel snapt nu ik exact dezelfde vraag aan de wethouder stel. Het is prima dat ze de vraag nu wél wil beantwoorden. Ik constateer dat de VVD ten aanzien van het parkeerbeleid kennelijk heel erg van de regels is, maar als het over andere zaken gaat, moet het vooral vrijheid blijheid en "na mij de zondvloed" zijn.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Toch nog een korte reactie: de VVD is niet voor regels. Dat is wat ik hier aangeef.

De **voorzitter**: Altijd wel leuk, zo'n debatje. Althans, ik vind het leuk. Misschien vinden jullie dat niet leuk, maar ik vind het leuk. Excuses, ik heb zo'n dag vandaag. Wethouder Schokker, heeft u nog punten die u in de eerste termijn wil inbrengen?

Wethouder **Schokker**: Nee, voorzitter, wat mij betreft is het klaar.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Krogt, u vroeg om een schorsing. Wilt u die nu hebben?

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Ja, voorzitter.

De **voorzitter**: Is vijf minuten voldoende? We maken er tien minuten van. Dan kunnen we gelijk een sanitaire stop maken met z'n allen; althans, één voor één.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan mevrouw Van der Krogt voor de uitkomsten van de schorsing en wellicht ook een extra amendement.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Voorzitter. We hebben de schorsing benut om draagvlak te creëren. Wij willen met elkaar amendement 300 indienen waarin wij de bepaling in punt 3, als dat er door de raad niet uit wordt gehaald, ook willen laten toepassen op punt 4 van deze bijlage. Dat betekent dat bij de aanleg van nieuwe parkeerplaatsen dezelfde procedure wordt gehandhaafd als bij de eventuele parkeerregulatiemaatregelen; een mooi woord voor Galgje, zou meneer Lavrijsen zeggen. Dat amendement dienen wij in. Daarbij merk ik wel op dat als we in het parkeerbeleid tot twee keer toe of in ieder geval één keer een draagvlakmeting hebben, dit ook bij andere onderwerpen zou kunnen komen. Ik denk daarbij bijvoorbeeld aan de ontwikkeling in Noord-Hofland, die in de tweede helft van het jaar op de rol staat. Als we dan over het parkeren in Noord-Hofland een draagvlakmeting kunnen doen, zouden we dat dus ook moeten kunnen toepassen op andere onderdelen die in Noord-Hofland moeten worden aangepakt, bijvoorbeeld de huizenbouw aan de Jan Evertsenlaan. Het amendement, dat mede wordt ingediend door de PvdA, luidt:

"Amendement 300.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 4 juli 2024, gezien het raadsvoorstel nr. Z/24/085215/394358,

overwegende dat:

a. *uit de resultaten van de internetpeiling van Royal Haskoning DHV (pagina 34) blijkt dat er brede steun is voor het behoud van groen en beperking van de aanleg van nieuwe parkeerplaatsen;*
b. *het voor het aanleggen van nieuwe parkeerplaatsen in een wijk belangrijk is dat er voldoende draagvlak is;*
c. *er in de Nota Parkeerbeleid 2024 op pagina 71 van bijlage 4 harde criteria zijn vastgelegd om te bepalen of een parkeerprobleem bestaat en voldoende urgent is;*

van mening dat:

d. *draagvlak belangrijk is voor het parkeerbeleid in de breedte en niet slechts één onderdeel daarvan;*

Besluit:

Op pagina 72 van bijlage 4 van de Nota Parkeerbeleid 2024 het volgende tekstdeel toe te voegen aan het eind van de eerste alinea:

'Om te bepalen of er voldoende draagvlak is voor het aanleggen van nieuwe parkeerplaatsen, wordt de procedure beschreven onder stap 3 toegepast. Pas wanneer hieruit blijkt dat er voldoende draagvlak is, wordt een voorstel tot aanleg van nieuwe parkeerplaatsen voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders en aan de gemeenteraad.'"

De **voorzitter**: Wellicht is het goed om alvast de procedure aan te geven. Amendement 299 is het meest verstrekkend en komt dus het eerst in stemming. Als dat wordt afgewezen, komt amendement 300 in stemming. Als amendement 299 wordt aangenomen, kan amendement 300 natuurlijk niet meer in stemming komen. Het is goed om dit aan de voorkant te hebben gezegd. Wij gaan naar de tweede termijn van de raad, waarin u wellicht het nieuwe amendement kan meenemen.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Zoals ik al zei, zullen wij voorstemmen. Wij zullen beide amendementen niet steunen.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. Ik wil eerst kennisnemen van het amendement dat nu voorligt.

De **voorzitter**: Uiteraard. Dus u heeft voor nu geen tweede termijn? Want daar zijn we nu formeel in beland. Dan kom ik later nog even bij u langs.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Voorzitter. Wat zal ik zeggen over het nieuwe amendement? Het geeft feitelijk aan dat er weinig vertrouwen is in de eerste peiling zoals die voorgesteld wordt onder 3, want als iedereen het belangrijk vindt om geen nieuwe parkeerplaatsen te krijgen, is men waarschijnlijk voor regulering. Iedereen komt dan op en geeft dat keurig aan. En dan komen de voorstellen. Het is natuurlijk heel gek om te zeggen dat je eerst mag kiezen of je al dan niet voor reguleren bent. Zoals GroenLinks het uitlegt, krijg je stap 4. Dan komen er nieuwe parkeerplaatsen. Dat is het onmiddellijke gevolg van onvoldoende opkomst bij het referendum, de enquête of hoe je het wilt noemen. Als het onvoldoende is geweest, gaan we nog een keer een enquête houden over de vraag of er dan nieuwe parkeerplaatsen moeten komen. In mijn beleving is de vraag dezelfde, zowel onder 3 als indien je dit toevoegt onder 4. Wij gaan dus niet mee met dit amendement.

Mevrouw **Schroot** (D66): We willen gedoe voorkomen zoals dat in Adegeest is geweest met de knippen, waarbij allerlei groepen elkaar gaan opstoken of juist tegen gaan houden. Hoe wil mevrouw Van Meenen dat voorkomen?

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Ik vind het heel interessant dat partijen die over het algemeen heel enthousiast zijn over burgerparticipatie, hier angst hebben over de uitkomsten van deze burgerparticipatie. Ik zie dat onze inwoners volwassen genoeg kunnen zijn om daar keuzes in te maken. Ze hoeven elkaar echt niet de tent uit te vechten. En dit is wel Voorschoten, hè? Ik denk dat het best mee gaat vallen.

Mevrouw **Schroot** (D66): Ik heb gezien wat het heeft gedaan in de wijk Adegeest. Het was niet zo prettig dat het raadsvoorstel eigenlijk alleen ging over een knip in plaats van over een heel groot project.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Het hele debatje tussen mij en mevrouw Van Meenen ging over de consequentheid hiervan. Aan de ene kant is er de vraag is of er ergens parkeerregulering moet plaatsvinden, maar als de vraag is of er parkeerplekken bij moeten komen, kan er niet een keuze worden gemaakt. Dat is toch een beetje gek en dat verbaast mij. Ik constateer gewoon dat de VVD hier niet consequent in handelt.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): In mijn beleving is mijn redenatie zeer consequent. Als je namelijk onder 3 vraagt of inwoners al dan niet voor parkeerregulering zijn en als je weet dat stap 4 is dat er, als er geen parkeerregulering komt, extra parkeerplaatsen bij komen, dan wordt de vraag toch in stap 3 beantwoord? Bent u dat niet met mij eens?

De heer **Posthuma** (PvdA): Nee, dat ben ik niet met u eens. Het lijkt er gewoon heel erg op dat de VVD vindt dat er voor parkeerregulering allerlei heel zware thresholds zijn, maar dat als er extra parkeerplekken moeten komen ten koste van groen of andere belangrijke dingen, dat gewoon maar moet kunnen; dan moet het vrijheid blijheid zijn. Het is duidelijk waar de VVD voor staat.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Krogt heeft een interruptie op de vraag van mevrouw Van Meenen aan de heer Posthuma.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Dat klopt; nou, eigenlijk meer op de opmerking. Als de regeling bij keuze 3 gebeurt, dus als een parkeerregulering niet voldoet aan de eisen, dus aan die 50%, is er dus geen probleem. Dan hoeven we dus ook niet meer parkeerplaatsen erbij te bouwen en dan hoeft ook die regeling niet door te gaan, die wél aangegeven staat op het moment dat we parkeerplaatsen zouden moeten gaan bouwen, want dan zou diezelfde regeling nog een keer gelden. Het zijn dus geen stappen, maar keuzes.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Nu ben ik de war, mevrouw Van der Krogt. De eerste reden om het amendement in te dienen, is dat we de stappen 1, 2, 3 en 4 doorlopen. Nu zegt u bij het indienen van het volgende amendement: nee, het is geen volgordelijkheid. Daarmee heeft u me totaal in verwarring gebracht.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Dat kan ik me voorstellen. Mijn gedachte blijft dat, als we geen parkeerregulering kunnen realiseren of omdat dat niet hoeft omdat minder dan 50% van de mensen gereageerd heeft, keuze 3 niet door hoeft te gaan. Dan zou het bijbouwen van parkeerplaatsen inderdaad de stap kunnen zijn, maar keuze 4 is ook dat dit bij nieuwbouw wel toegepast kan worden. Dan zou ik het heel fijn vinden als we daar een goede keuze in kunnen maken.

De **voorzitter**: Hiermee is dit debatje geëindigd.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. Wij hebben inmiddels kennisgenomen van het nieuwe amendement. Mevrouw Van Meenen heeft heel duidelijk ook ons standpunt verwoord. Wij zien hier geen meerwaarde in. Het is een toevoeging van iets wat eigenlijk niks toevoegt.

De **voorzitter**: Het woord is aan wethouder Schokker voor een korte reactie op het nieuwe amendement 300.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter. Het college heeft daar zojuist kennis van genomen. Wij willen het amendement ontraden. Dat heeft de volgende redenen. Stel nou dat er een parkeerprobleem is; dan zijn er verschillende stappen. Die worden hier "stappen" genoemd, maar het zijn verschillende mogelijkheden. Je kunt het probleem accepteren, je kunt de ruimte beter benutten of je kunt de beschikbare plekken beter reguleren, maar je kunt eventueel ook kiezen voor het aanleggen van nieuwe parkeerplaatsen. Als we dat doen, vindt er een nieuwe inrichting van de openbare ruimte plaats. Daar hebben we op dit moment gewoon al stappen voor, want dan gaan we natuurlijk peilen bij de buurt of dat moet of iets dergelijks. Als we daar nu ook een nieuwe draagvlakmeting voor introduceren, morrelen we via de achterdeur eigenlijk een beetje aan het participatiebeleid. In september staat het participatiebeleid op de agenda, waarbij ik overigens de strikte opdracht van de raad heb gekregen om niet met nieuw beleid te komen. Tegen die achtergrond zou ik het amendement willen ontraden.

De **voorzitter**: We zijn gekomen aan het eind van de beraadslaging en we gaan over tot de besluitvorming. Zoals aangegeven beginnen we met de stemming over amendement 299.

In stemming komt amendement 299 van GroenLinks, de PvdA en D66.

Het amendement wordt met een digitale stemming verworpen met 8 tegen 11 stemmen, waarbij de fracties van D66, GroenLinks en de PvdA ervoor hebben gestemd.

In stemming komt amendement 300 van GroenLinks en de PvdA.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Voorzitter. Als wij die limiet van 75% niet als een probleem zien, is het dus niet urgent genoeg om parkeerplaatsen aan te leggen. Die angst blijft bij ons heel sterk aanwezig. Wij gaan dus natuurlijk wel voorstemmen.

Het amendement wordt met een digitale stemming verworpen met 8 tegen 11 stemmen, waarbij de fracties van D66, GroenLinks en de PvdA ervoor hebben gestemd.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

De **voorzitter**: Dat is heel mooi.

11. Uitvoeringsprogramma Ontwikkelvisie Centrum (raadsregistratienummer Z/24/085382/393522)

De **voorzitter**: In 2023 stelde de raad de Ontwikkelvisie Centrum vast. Hierbij is nu een uitvoeringsprogramma opgesteld. De raad wordt gevraagd om de financiële consequenties van dit uitvoeringsprogramma mee te nemen bij de Kadernota 2025.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. In tegenstelling tot eerdere woordvoeringen, die door mevrouw Persoon zijn gedaan, neem ik het even over, omdat mevrouw Persoon gaat verhuizen naar het centrum. Het leek ons dus verstandig dat zij niet het woord voert over deze Ontwikkelvisie. Ik zal dit dus voor mijn rekening nemen. Voor ons ligt het raadsvoorstel met betrekking tot het Uitvoeringsprogramma Ontwikkelvisie Centrum, een hele mooie visie met prachtige illustraties in de voorstellen die aan ons zijn gedaan. Het zal zeker een stevige impuls geven aan het centrum, wat Voorschoten Lokaal betreft mogelijk een iets te stevige impuls. In de vier fasen worden successievelijk de volgende bedragen vrijgemaakt: € 2,3 miljoen, € 2 miljoen, € 1,3 miljoen en 3 ton. We weten dat de gemeente in de laatste jaren grosso modo niet meer dan € 6 miljoen per jaar geïnvesteerd krijgt in nieuwe projecten. Dit is veelal de reden waarom we spreken van een boeggolf van niet uitgegeven gelden die doorgeschoven moeten worden naar het volgende jaar. De uitvoering van de Ontwikkelvisie Centrum heeft een aantal elementen in zich die een negatieve bijdrage leveren aan het maximale investeringsniveau van € 6 miljoen, alsmede het dreigende ravijnjaar. Wij vinden het dus verstandig om goed naar de financiën te kijken per fase. We moeten starten met de zaken in het plan die gelijk het maximale effect hebben voor een mooi, levendig centrum. In dat licht vinden wij dat de ontwikkeling of ombouw van het Treubplein naar een evenemententerrein z.s.m. zou moeten beginnen. Het andere voorstel, het herbestraten van de Voorstraat, achten wij op dit moment minder noodzakelijk. De afschrijving van de herbestrating loopt naar mijn beleving tot 2038. Waarom zouden wij dit dertien jaar naar voren trekken en deze verliezen moeten nemen? De verlichting in de Voorstraat is weer iets anders, want wij vinden dat die zo snel mogelijk aangepakt moet worden. In fase 2 vinden wij het bijvoorbeeld logisch dat de herinrichting van het plein voor de Kruispuntkerk meegenomen wordt op het moment dat die wordt omgebouwd tot Cultureel Centrum. Ook ten aanzien van de herinrichting van de Schoolstraat zijn er mogelijk wat elementen en voorstellen die wat minder nodig zijn of goedkoper kunnen. Maar het lijkt mij niet handig om het plan nu in onze eerste termijn te gaan herschrijven. De boodschap die wij het college daarom willen meegeven, is om nog eens goed te kijken naar de fasering. Wij denken dat deze oproep niet nu moet, maar het beste past bij de Kadernota die we volgende week gaan bespreken. Daar zullen wij deze oproep weer doen. Voor nu zijn we dus positief over het uitvoeringsprogramma en een groot deel van haar bouwstenen. Het tempo kan wat ons betreft dus wat anders en mogelijk kunnen we ergens zaken niet uitvoeren om geld te besparen.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Voorzitter. We hebben in de commissie WRG al aangegeven dat de plannen er heel mooi uitzien, dat we hopen dat het binnen de financiële kaders kan blijven en dat de huiskamer van Voorschoten een heel mooi beeld gaat vormen voor de inwoners maar zeker ook voor de mensen die wij graag in Voorschoten willen ontvangen. We hebben gezien dat ondernemers in brieven laten weten dat ze meegenomen willen worden in de plannen. In de commissie WRG gaf de wethouder al aan dat er een bewuste keuze wordt gemaakt om nog even geen contact met stakeholders te onderhouden. Ik beschouw de ondernemers toch ook een beetje als stakeholders. Evenals met de bewoners van het centrum willen we vragen op welke termijn de wethouder de gesprekken met deze mensen wil aangaan.

Dan de moties. We hebben de motie van de PvdA over de Raadhuislaan medeondertekend. Doordat de plannen rondom het centrum bekend zijn geworden, zijn de bewoners van de Raadhuislaan ongerust geworden en willen zij graag weten waarmee zij in de toekomst, wellicht al op korte termijn, te maken gaan krijgen. Bij het lezen van deze motie kregen wij direct een reactie van ons vorige raadslid Steef Harlaar die ons en hierbij dus ook het college wijst op de zorgen van de bewoners die een decennium of iets langer geleden woonden in de appartementen aan het Kamerlingh Onnesplantsoen en het Professor Eykmanhof. Dat is nu de omgeving van Topaz en het Vliethuis. Deze mensen hebben heel lang in onzekerheid gezeten over wat er met hun huizen zou gaan gebeuren. We zijn bang dat dat met deze bewoners ook gaat gebeuren. Met deze motie, straks ingediend door de PvdA, hopen wij dat de mensen die nu ongerust zijn, van begin af aan betrokken worden bij het volledige proces. Ook de motie over Fixet hebben wij medeondertekend. Wij willen op de een of andere manier voldoen aan onze verplichting om toch voldoende woningen te realiseren. In afwachting van de veranderingen in het centrum zou het fijn zijn als onderzocht kan worden of op de locatie van Fixet tijdelijke woningbouw gerealiseerd kan worden.

Tot slot wil ik net als in de commissie WRG een oproep doen tot het college en de raad. De huiskamer van Voorschoten moet op korte termijn een kleine facelift krijgen. Daarom zouden wij als raad en als college misschien ook zelf de handen uit de mouwen kunnen steken door de strook tegels op het Treubplein tegenover de Blokker, naast waar vroeger een reisbureau zat, te verwijderen, het zand eruit te halen, wat nieuwe grond erin te doen en dan te beplanten. Daarover hebben we een kort gesprekje gehad met de wethouder, die dit ook een goed idee vindt. Hij komt helpen in het eerste weekend van september, zodat we voor het Weekend van september het allemaal voor elkaar hebben.

De **voorzitter**: Ik begrijp dat er vanavond nog een mail naar u kan worden gestuurd voor de aanmeldingen, mevrouw Van der Krogt. Prima! We hebben allemaal onze laptops voor ons. We weten dus wat er gedaan kan worden.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Ik kom helpen! Voorzitter. Over de eerdere visie op het centrum waren we al positief. Het is nodig voor ons dorp, het is beloofd aan de ondernemers en wie is er, gelet op het beoogde effect van dit voorstel, niet voor een kwaliteitsimpuls en voor een pragmatische uitwerking van de punten? Aantrekkelijkheid in ons centrum is van groot belang voor eenieder. Ik zie deze impuls ook in het kader van het belang van de samenwerking met de ondernemers, want zij dragen hun steentje bij en doen dat nu al jaren, net als wij. Ik ben ook benieuwd naar de reactie op de vraag van GroenLinks over de communicatie met de stakeholders.

Dan de moties. Motie 325 ziet er heel positief uit, maar we horen graag de reactie van de wethouder over de haalbaarheid hiervan en de voor- en nadelen zoals het college die ziet. Motie 326 gaat over het sociaal plan. Ik neem aan dat er bij zo'n grote verandering altijd een communicatieplan zit. Natuurlijk zijn we daarvoor, want dit is van groot belang. Onrust is naar voor eenieder, maar de juiste informatie geven aan de mensen is ook van belang, want niks zeggen of zonder inhoud zeggen dat er iets komt, is ook lastig. Ik vraag dus heel erg om een reflectie van het college: op welk moment is het handig om dit te doen en kan dan de juiste informatie gegeven worden?

De heer **Posthuma** (GroenLinks): Voorzitter. In de commissie WRG waren we al positief over de plannen in ons centrum. Het is noodzakelijk. Mevrouw Van der Krogt refereerde er al aan: de huiskamer van Voorschoten is danig aan een opknapbeurt toe. Daar kunnen we met deze plannen in voorzien. De afgelopen periode zijn behoorlijk wat stakeholders meegenomen, vooral de centrumondernemers, die zich in dat opzicht ook goed hebben laten horen. Ze zijn ook goed meegenomen in alle zaken die hierin spelen. Het verbaast ons dus heel erg dat de bewoners van de Raadhuislaan, tegenover deze raadzaal, eigenlijk niet meegenomen zijn. Ik heb begrepen dat het college inderdaad heeft gezegd dat het nog niet actief heeft gecommuniceerd, terwijl er wel allang is gecommuniceerd met de ondernemers en andere mensen die hierbij betrokken zijn. Mevrouw Van der Krogt refereerde er al aan, maar het was niet een decennium geleden, maar twee decennia geleden toen eigenlijk een beetje hetzelfde gebeurde. Dezelfde woningbouwcorporatie was er toen bij betrokken. Het aardige is dat ook mevrouw Kortekaas daar toen bij betrokken was en een van degenen was die tegen die sloop heeft gestemd; het is goed voor de annalen om dit te vermelden. Het is belangrijk dat Voorschoten een historie heeft gehad waarin ze bij dit soort grote projecten mensen niet op tijd heeft meegenomen. Ik denk dat er verschillende vormen zijn en dat die bepalen wanneer je de participatie moet gaan doen. Ik kan me voorstellen dat je daar bij Adegeest op tijd mee begint, maar niet te vroeg. Als het gaat om iemands eigen huis dat mogelijk over een bepaalde periode plat gaat, wat extra onzekerheid geeft, moet juist meer zorgvuldigheid worden betracht en moeten mensen ook in een eerder stadium worden meegenomen. Dat is de reden waarom wij samen met GroenLinks motie 326 indienen om ervoor te zorgen dat er actief gecommuniceerd wordt en om de woningbouwcorporatie ertoe op te roepen dat er zo'n plan gaat komen. Zo'n sloopplan is er in 2003 overigens niet gekomen; laten we er dus heel helder over zijn dat we daarin volgens mij wel iets te verbeteren hebben, als Voorschoten zijnde. De motie luidt:

"Motie 326.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 4 juli 2024, gehoord de beraadslaging,

constaterende dat:

a) *belangrijk uitgangspunt bij de herontwikkeling van het Churchillplein is de sloop van de flat aan de Raadhuislaan 'om na de sloop van het bestaande woonblok een nieuw complex met seniorenappartementen te maken met een commerciële plint die ruimte kan bieden aan een supermarkt';*
b) *in het uitvoeringsprogramma niet wordt ingegaan op de gevolgen hiervan voor de huidige bewoners van de flat;*

overwegende dat:

c) *een voornemen tot sloop van (sociale) huurwoningen het startpunt is van een periode van grote onzekerheid bij bewoners van de te slopen woningen;*
d) *deze onzekerheid bij de huidige bewoners zal toenemen wanneer de huidige woningen worden vervangen door seniorenappartementen;*
e) *een woningcorporatie een reglement moet opstellen voor sloop- en renovatieprojecten waarin de basisrechten van de huurders bij sloop zijn opgenomen, dat verder kan worden uitgewerkt in een sociaal plan sloop voor een afzonderlijk project;*

van mening dat:

f) *weliswaar de primaire verantwoordelijkheid voor het zo veel mogelijk wegnemen van onzekerheden bij huidige bewoners en het bieden van perspectief voor een nieuwe woning berust bij de woningcorporatie maar ook de gemeente hierin een eigen verantwoordelijkheid heeft;*

roept het college op er bij de woningcorporatie op aan te dringen om met de bewoners in overleg te treden over een sociaal plan herhuisvesting en de raad voor 1 januari 2025 te informeren over de stand van zaken,

en gaat over tot de orde van de dag."

Dan motie 325 over de flexwoningen. We hebben in de vorige raadsvergadering gesproken over de flexwoningen. Toen was het antwoord van de wethouder: wacht nog even op de centrumvisie, want dan kunnen we meer uitleggen over de ontwikkelingen die gaan spelen en waarom er dan geen flexwoningen moeten komen. In de commissievergadering is ons nog steeds niet duidelijk geworden waarom er geen flexwoningen kunnen komen. Wat mij betreft dienen we nu dus de motie in die we de vorige keer eigenlijk even hebben aangehouden, ook al bestaat dat kennelijk niet; voor mij bestaat dat even wel, maar dat maakt niet uit. We hebben het aangehouden en we dienen de motie nu alsnog in. De motie, die mede wordt ingediend door GroenLinks, luidt:

"Motie 325.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 4 juli 2024, gezien het raadsvoorstel Z/24/085382/393522,

constaterende dat:

a. *de ontwikkelingen voor het centrum in Voorschoten in het raadsvoorstel geschetst zijn, maar dat het college nog niet concreet heeft gemaakt wanneer en waar er gebouwd gaat worden;*
b. *in bijlage 2 van het raadsvoorstel Flexwoningen van 23 mei 2024 (Z/23/079137/390869) wordt opgemerkt dat de locatie Koninklijke Marinelaan (het voormalig Fixet-terrein) een geschikte locatie is voor de bouw van flexwoningen;*

overwegende dat:

c. *het aanbod betaalbare woningen in Voorschoten relatief laag is, terwijl veel bewoners hiernaar op zoek zijn;*
d. *flexwoningen gerealiseerd kunnen worden voor een periode van 10 tot 15 jaar, in afwachting van plannen voor permanente bebouwing;*

e. *voorzieningen die aangelegd moeten worden voor flexwoningen, in tweede instantie gebruikt zouden kunnen worden voor de latere bebouwing;*

verzoekt het college om te onderzoeken of op de locatie Koninklijke Marinelaan (Fixet-terrein) in afwachting van permanente bebouwing flexwoningen kunnen worden gerealiseerd en daarbij te kijken of de kosten voor de aanleg van voorzieningen verrekend zouden kunnen worden bij de permanente bebouwing,

en gaat over tot de orde van de dag."

De druk is hoog. Er moet iets gebeuren in het centrum. Ik heb gezien dat er een aantal snelle fixes zijn die we snel kunnen realiseren. Ik hoop dat de wethouder daar voortvarend mee aan de slag gaat, zodat we het centrum mooier kunnen maken.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. Het voorliggende Uitvoeringsprogramma Centrumvisie is ambitieus en vraagt voor Voorschotens begrip een grote financiële investering. De Centrumvisie is gebaseerd op het rapport-Blaauwberg Stadsdorp in beweging, met daarin als duidelijk beleidsdoel functieverrijking van het centrum van Voorschoten, zodat het de motor kan worden van de vernieuwing van het dorp. Ze geven daarin drie beleidsinstrumenten aan die wij daarbij kunnen inzetten dan wel kunnen overwegen in te zetten. Ten eerste: het verder ontwikkelen van het centrummanagement; check! Ten tweede: het Omgevingsplan; daar wordt aan gewerkt. Ten derde: stimulerende maatregelen, zoals een gevelfonds. Gezien de Kadernota die volgende week besproken wordt en waarin een financieel tekort zichtbaar is, vindt de fractie van het CDA een heroverweging van fasering en budgetten op haar plaats. De investeringen die enige jaren geleden zijn gedaan in zowel de Voorstraat als de Schoolstraat, zijn nog niet afgeschreven. Deze kapitaallasten drukken daarmee nog op onze begroting. De in het voorstel geraamde budgetten zijn voor het CDA ook een punt van zorg. De ervaring leert dat er tussen raming en aanbesteding een nogal flinke toename van bedragen plaatsvindt. Bij de laatste aanpak van de Voorstraat was de overschrijding € 1,5 miljoen. Dit is hetzelfde budget als wat er nu geraamd staat. Hoe realistisch is dit?

We hebben in de commissievergadering goed naar de inbreng van de ondernemersvereniging geluisterd. We hebben hun brieven gelezen. Samengevat vragen zij om een levendig dorp en om dit vooral te doen door realisatie van een huis voor cultuur in de Kruispuntkerk en door het creëren van een evenementenplein op de huidige parkeerplaats op het Treubplein. Het CDA is het hier van harte mee eens. Een levendig dorp begint bij het faciliteren van initiatieven van onze ondernemers, verenigingen en inwoners, zoals afgelopen weekend met de viering in het centrum van een eerste lustrum door zowel de Cultuurfabriek als het dweilorkest Redelijk Onverantwoord. Daar kwamen vele inwoners en bezoekers op af. Het zijn namelijk mensen die levendigheid creëren en niet stenen. Klimaatadaptatie en vergroening zijn wat de fractie van het CDA betreft vooral nodig in de Schoolstraat, waarbij behoud van de leilindes vooropstaat. In 2016 ontstond nogal wat commotie toen de taskforce een rapport uitbracht waarin werd voorgesteld om deze te verwijderen.

Gezien de Kadernota en de financiële noodzaak van kostenbeheersing zien wij meer in "tegels eruit en planten erin"; mevrouw Van der Krogt heeft dit al genoemd. Maar ik noem ook het instellen van een gevelfonds, ook voor groene gevels, zoals vermeld in hoofdstuk 10 van het rapport-Blaauwberg van 2020: "Gemeentelijke gevelfondsen hebben zich bewezen als effectieve instrumenten, niet alleen voor de fysieke staat van de panden in het centrum, maar ook als instrument voor branding" - een Engels woord dat betekent: we geven er een bepaald beeld aan - "en samenwerking in het centrum. Gezien de financiële situatie van de gemeente kunnen geen omvangrijke budgetten worden verwacht" - een vooruitziende blik - "maar er zal toch nog naar de mogelijkheden gekeken kunnen worden door inrichting van een beperkt fonds als aanjager." Het CDA deelt deze visie en wij zien een gevelfonds als een goede optie om naast verbetering van de beeldkwaliteit ook ondernemers en vastgoedeigenaren te stimuleren om de gevels van hun panden te isoleren en daarbij meer groen te realiseren bij muren van panden aan de Schoolstraat of bij muren van panden die grenzen aan de Schoolstraat. Er zijn diverse opties te noemen, zoals het pand van Kruidvat op de hoek van de Erasmusstraat, het pand van Bergers Sport op de hoek van de Willibrordustraat, het pand van Brookland op het Deltaplein, het voormalige pand van D-reizen en de ING Bank op het Treubplein. Daarom deze vraag aan de wethouder: waarom komt een gevelfonds niet terug in het voorliggende uitvoeringsprogramma en waarom wordt deze kans daarmee niet benut?

Zoals vaker hebben we een mooi plan, maar onze financiën - liever gezegd: het gebrek hieraan - bepalen wat wij ermee kunnen. Een goede rentmeester en een zelfstandig Voorschoten zijn betekent wat het CDA betreft: het huisje bij het schuurtje houden.

Dan de reactie op de moties. De heer Posthuma gaf terecht aan dat ik in het verleden over het KEEL-gebied een belangrijke stem heb uitgebracht. In het verleden, in 2003, lag een ander plan voor. Er lag toen geen sociaal plan. Nu zijn de zaken anders geregeld. Daarnaast hebben wij in 2020 schriftelijke vragen gesteld over leegstand, wat ook als resultaat heeft gehad dat mensen daar tot op heden antikraak hebben mogen wonen. Dat is mijn reactie op de motie.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Dat gevelfonds is misschien een goed idee. Overweegt u naar aanleiding van deze inbreng ook een amendement of een aanpassing?

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Ik kan mevrouw Mieremet blij maken, want wij zijn voornemens om bij de Kadernota met een amendering te komen op diverse zaken, waaronder ook een gevelfonds.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Betekent dit dat u tegen dit raadsvoorstel stemt?

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Als u de beslispunten leest van het raadsvoorstel, ziet u dat we bij de Kadernota gaan beslissen hoe we met de financiën omgaan. Ik ben dus niet tegen het raadsvoorstel en niet tegen het plan, wel tegen de fasering en tegen de raming van de budgetten en dergelijke dingen die ik genoemd heb.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Voorzitter. Wat de VVD betreft ligt hier een prachtig uitvoeringsprogramma. Dit is het resultaat van een mooi proces dat we doorlopen hebben. In eerste instantie is een Centrumvisie opgesteld. Daarin hebben we natuurlijk met z'n allen, ook vele inwoners uit ons dorp, kunnen meepraten. Er lag een mooie visie en die is nu uitgewerkt in plannen. Zoals mevrouw Van der Krogt terecht zei: het is de huiskamer van het dorp. Hoe gezellig was die huiskamer afgelopen zaterdag? Ik vond alleen dat we bij het Treubplein een prachtig plein misten met gezellige horeca eromheen. Nu waren er wat geïmproviseerde stalletjes. Best leuk voor een keertje, maar hoe leuk zou het zijn als we dat echt ingericht hebben met horeca eromheen, versterking van onze economie en eigenlijk dé plek waar inwoners elkaar ontmoeten, wat ze nu al heel goed doen maar die we nog wat leuker aankleden? Want dat is feitelijk wat hier voorligt: leuker aankleden zorgt voor nog beter gebruik van het centrum en volgens mij ook voor aantrekkelijkheid voor extra ondernemers, waar we met z'n allen ook blij van worden, want dan is er gewoon meer keus in ons dorp. Dat is helemaal prima. Dan kunnen er ook mensen werken in het dorp. Wat willen we nog meer? Niet iedereen hoeft te forensen; dat beperkt de bewegingen ook weer. Kortom: wat ons betreft is dit een ontzettend mooi plan.

Ik ben het eens met de zorgen over de financiën, maar volgens mij staan die volgende week op de agenda met de Kadernota. En ja, daar moeten we harde noten kraken. Ik verwacht dat we het college zullen instrueren om die noten te kraken, maar dat wil wat ons betreft niet zeggen dat we dit plan gaan afschieten of er dingen uit gaan halen. Er ligt gewoon een weloverwogen plan.

Dan de moties. Het verwondert me niet echt dat we het nu weer over flexwoningen op het Fixet-terrein hebben, maar ik zou de focus graag willen houden op de bal, het aankleden van onze huiskamer, en daar alle energie op richten en niet nog een extra projectje in onze organisatie gooien.

De heer **Posthuma** (PvdA): Hoor ik mevrouw Van Meenen nu zeggen "een extra projectje"? Flexwonen heeft niet mijn voorkeur, maar kan een bijdrage leveren aan een snelle inhaalslag van te weinig betaalbare woningen bouwen. De afgelopen periode is in de gemeente Voorschoten, ook door toedoen en onder leiding van de VVD, heel weinig betaalbaar bijgebouwd. Als mevrouw Van Meenen dit wil afdoen als "een projectje" dat we maar even terzijde moeten schuiven, waardoor heel veel mensen niet in een betaalbare woning kunnen komen, dan vind ik dat een beetje gek. Ik vraag me af of mevrouw Van Meenen dat ook gek vindt.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Ik vind mezelf niet gek. Ik kan best gek doen; dat geef ik toe, maar ik vind mezelf niet gek. In mijn beleving is het project waar we echt naar uitzien, het project op

het Churchillplein. Volgens mij gaan we daar 100% sociaal bouwen. Ik heb liever dat de organisatie daar haar aandacht op richt dan op flexwoningen op het Fixet-terrein.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik begrijp dat er allemaal prioriteitenafwegingen gemaakt kunnen worden; dat maakt u heel duidelijk. Ik denk dat de nood hoger is en dat we hierin en-en moeten doen om echt die betaalbare woningen te kunnen realiseren. Bovendien hebben de eigen ondernemers gezegd dat zij het interessant zouden vinden als daar flexwoningen kunnen komen. De heer Van Duivendijk refereerde er al aan dat we al dat niet geld niet per se direct goed kunnen wegzetten. Als we dus een plek kunnen pakken in het centrum van Voorschoten waarvan we weten dat we nog niet direct alles snel kunnen bebouwen via de reguliere procedures, is dat een hele snelle oplossing die we kunnen realiseren. Lees nog even het voorstel van uw eigen college terug over flexwoningen. Ik vind het jammer dat de VVD heel scherp prioriteert en niet denkt: wat kunnen we als overheid nou als uiterste nog doen om die betaalbare woningen in ons dorp gerealiseerd te krijgen?

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Ik ben blij om te horen dat de heer Posthuma heel optimistisch is over de capaciteiten van onze organisatie, terwijl hij daar op andere momenten toch grote zorgen over heeft. Wat mij betreft gaat dit echt te ver, houden we het oog op de bal en gaan we niet een extra project toevoegen voor de organisatie.

Dan nog een korte reactie op de motie over het sociaal plan bij de sloop aan de Raadhuislaan. Ik vind dat wij als raad niet moeten gaan over het beleid dat een woningbouwvereniging moet voeren. Als de woningbouwvereniging huizen gaat slopen, moet zij zorgen voor goede communicatie. Woningbouwverenigingen zijn daar heel goed toe in staat. Dat het 21 jaar geleden niet helemaal goed is gegaan of helemaal niet goed is gegaan, is dan een feit, maar we zijn 21 jaar verder. Ik hoop toch ook dat de woningbouwverenigingen verder geprofessionaliseerd zijn en dat wij niet hun communicatiebeleid hoeven uit te voeren. Daar zijn we dus ook niet enthousiast over,

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik sla aan op het woord "hoop" van mevrouw Van Meenen, want hoop is bij mijn weten een heel slechte strategie. Als het om deze bewoners gaat, zou ik vooral in willen zetten op zorgdragen voor wat bestaanszekerheid en niet alleen op hopen dat het goed komt. Het is overigens dezelfde woningbouwcorporatie die dit 21 jaar geleden niet goed heeft gedaan. Ik zou zeggen dat dit een reden te meer voor de wethouder is om voor deze bewoners - als u hier uit het raam zou kijken, kunt u ze zien - met het voorstel onder zijn arm daarnaartoe te gaan en uit te leggen dat hij wat in 2003 is gebeurd, niet nog een keer wil laten plaatsvinden. Het zou u sieren als u dat ook zou doen.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Ik zie geen bewoners in de boom hangen hierachter, om dat maar even aan te geven. U zegt dat hoop niet een goede strategie is. Ik wil de verantwoordelijkheid laten bij de partij die verantwoordelijk is. De gemeente heeft echt genoeg te doen. De woningbouwvereniging is verantwoordelijk voor de communicatie met de bewoners, niet de gemeente.

De **voorzitter**: Ik geef het woord eerst aan wethouder De Bruijn. Aan het eind zal wethouder Van der Elst ingaan op motie 325.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Ik moet zeggen dat ik ook visueel ben ingesteld en dat ik dus ook een beetje moet gniffelen bij het beeld van die mensen die in de boom hangen. Dank aan alle fracties die positief hebben gesproken over dit voorstel; ik kan concluderen dat dat bijna alle fracties zijn. Het wordt wel degelijk gewaardeerd dat dat zo is. Natuurlijk bestaan er enkele zorgen over de financiën. Er staat niet voor niks in dit raadsvoorstel dat we alles integraal gaan bekijken tijdens de behandeling van de Kadernota. Dat is inderdaad de plek waarop we dat met elkaar gaan doen. Desalniettemin zijn ik en de meesten in deze zaal er ontzettend van overtuigd dat er echt iets moet gebeuren in het centrum en dat dit echt zorg zal dragen voor levensvatbaarheid van ons centrum in de toekomst.

Er zijn een aantal vragen gesteld, bijvoorbeeld over de gesprekken met de stakeholders. Dit is een uitvoeringsplan. Wij zien het als volgt voor ons, zoals ik volgens mij in de commissievergadering ook heb uitgelegd. We zien hier eigenlijk allemaal deelprojecten. Dat betekent dat we per project, bijvoorbeeld het project Treubplein, schetsontwerpen maken en gewoon met de stakeholders in gesprek gaan. Dan zijn bijvoorbeeld de ondernemers die daaromheen zitten en de bewoners die

daarbij zitten. We zullen dus per deeltraject met de stakeholders in gesprek gaan. U kunt ervan op aan dat we dat doen, want we willen juist dat zij helder aangeven wat er belangrijk is. Zij ontvangen iedere dag hun klanten in de winkels en geven volgens mij ook heel goede feedback.

Ik hoor bij GroenLinks dat we mooie dingen gaan doen met het tegelwippen, maar ik heb misschien een kleine suggestie, als we het toch over de kosten hebben. Als we met een aantal die tegels er zo goed uit kunnen wippen, misschien helpt het dan straks ook als we dat met z'n allen alvast doen in de Voorstraat. Dan scheelt dat weer kosten.

Wethouder **Schokker**: Die kleine tegels zijn heel lastig.

Wethouder **De Bruijn**: Ja? O. Nou ja, wethouder Schokker gaat voorop, hoor ik net.

De **voorzitter**: Nee, wethouder, dat is een slecht idee. Dat gaan we niet doen.

Wethouder **De Bruijn**: O. Ik wil heel graag terugkomen op de Raadhuislaan en het project op het Churchillplein, waarover ook een motie is ingediend. Dit punt hebben de PvdA en de SP volgens mij ook in de commissie aan ons meegegeven. In de tussentijd hebben we hierover contact gehad met Woonzorg. Zij hebben ons verzekerd dat er zo'n plan komt. Sterker nog: er is inmiddels een eerste nieuwsbrief verzonden naar de bewoners met uitleg over de huidige stand van zaken. Ik denk dus dat dat positief is. Wat Woonzorg zelf aangeeft, is dat hun standaardbeleid is dat het plan uitgewerkt wordt zodra zeker is dat het project daadwerkelijk doorgaat. Dat is natuurlijk het punt waar het nu op zit. We hebben op dit moment alleen nog een eerste publicatie gedaan in de markt om te kijken of we die combinatie met Woonzorg en Aldi kunnen doen, of er andere partijen zijn die daarop reageren of die daar bezwaar tegen maken et cetera. Verder hebben we nog niks afgesproken. Er zijn nog geen bedragen afgesproken voor de grond, er zijn nog geen plannen et cetera. Het staat dus echt in de kinderschoenen. In de motie staat een specifieke datum; uit mijn hoofd zag ik dat daar "voor januari 2025" staat, maar ik heb de motie nu niet voor me. Dat wordt wel lastig, omdat we gewoon nog niet weten hoe die planvorming en ontwikkeling lopen. Aan de ene kant wordt het dus al gedekt: het wordt al uitgevoerd. Aan de andere kant vind ik de datum die erin staat lastig, omdat we dus niet geheel weten hoe die planning in elkaar zit.

De heer **Posthuma** (PvdA): Even een kleine reconstructie van de chronologie: wanneer, op welk moment, heeft u met Woonzorg contact opgenomen om dit te bevragen?

Wethouder **De Bruijn**: Volgens mij twee weken geleden.

De heer **Posthuma** (PvdA): Dat was na ons persbericht, begrijp ik.

Wethouder **De Bruijn**: Dat kan wel, want dat hebben we ook doorgestuurd.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik ben heel blij dat de wethouder van de VVD onze persberichten aan het rondsturen is; dat doet mij zeer deugd. Maar wij willen de vinger aan de pols houden. Daarmee is de motie volgens mij niet overbodig. Laten we die zien als een extra adhesiebetuiging om het beleid dat u net heeft ingezet, verder te continueren.

Wethouder **De Bruijn**: Natuurlijk hebben we het doorgestuurd met de vraag: hoe zit dit? Ze hebben ons aangegeven dat dit hun standaardbeleid is. Het is dus niet zo dat zij dit hebben gestart doordat wij die vraag stelden. Dit is standaard wat zij, wellicht tegenwoordig, als beleid hebben.

De **voorzitter**: Een lerende organisatie; daar houden we van.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Vandaag sprak ik mensen die wonen in deze appartementen. Zij gaven aan dat zij op hun vraag aan Woonzorg wat er gaat gebeuren, als reactie kregen: verhuist u maar naar Lisse. Dat vind ik een heel kwalijke reactie. Dat is tegenstrijdig met wat u zegt, namelijk dat er al een reactie plaatsvindt vanuit Woonzorg.

Wethouder **De Bruijn**: Ik weet niks van "verhuist u maar naar Lisse", maar ik zal het navragen.

De **voorzitter**: Voorschoten is toch veel leuker? Om die reden is dat toch een beetje gek.

Wethouder **De Bruijn**: Ja, het lijkt mij ook dat Voorschoten veel leuker is. Dan alleen nog de vraag van het CDA waarom er nu geen gevelfonds komt. We zien de motie wel komen. Het CDA is heel goed in het erbij halen van allerlei andere onderwerpen en zaken. Dat kan en mag. Ik denk dat het nu niet past in het voorliggende plan. Maar nogmaals, we zien het met z'n allen wel komen.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Wij komen niet met andere zaken. Ik wil de wethouder vragen of hij het met mij eens is dat dit gewoon in het rapport van Blaauwberg staat, dat die optie daar echt zo wordt genoemd en dat die nu terzijde wordt geschoven.

Wethouder **De Bruijn**: Het wordt inderdaad genoemd in het Blaauwberg-rapport, maar dat betekent niet dat het op dit moment een passend onderwerp is in de Ontwikkelvisie, maar volgens mij denken mevrouw Kortekaas en ik daar anders over.

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan wethouder Van der Elst om in te gaan op motie 325.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. Om te beginnen: natuurlijk is het een hele sympathieke motie, want beide indieners hebben duidelijk aangegeven dat zij grote waarde hechten aan - en het belang zien van - sneller goedkopere woningen bouwen. Dat is precies wat het college ook graag wil. We zijn daar ook druk mee bezig, zoals u weet. Dat laat onverlet dat we toch menen deze motie om de volgende reden te moeten ontraden. Het is natuurlijk nog maar kortgeleden, in mei, dat we met elkaar in de raad de laatste zet hebben gegeven aan wat we gaan doen met de zeven onderzochte zoeklocaties voor flexwoningen. Deze locatie, het Fixet-terrein, was al wat eerder afgevallen. De redenen waarom die locatie afgevallen is, zijn onveranderd. Als je daar flexwoningen zou plaatsen en als ze daar anderhalf jaar of twee jaar na nu zouden staan, moeten ze echt de volle vijftien jaar staan; dat is vanaf nu dus zeventien jaar. Collega De Bruijn is er echt van overtuigd dat we die tijd niet hebben, gelet op de ontwikkelingen die aan die kant voorzien zijn in het kader van de Ontwikkelvisie Centrum; dat heeft hij mij echt gegarandeerd. Als je ze drie, vier of vijf jaar zou laten staan, trek je een gapend gat in je exploitatie. Natuurlijk kan je dat tekort proberen te dekken met toekomstige ontwikkelingen, maar je staat dan op voorhand met 3-0 achter. Zo zou je dat soort zaken niet moeten aanvliegen. Ten slotte is inmiddels gebleken - dat is niet aan de orde geweest toen we spraken over deze locatie in het kader van flexwoningen - dat er vanuit de Gemeentewerf, waar diverse activiteiten gaande zijn, waaronder een milieustraat, een milieucirkel te tekenen is. Dat betekent dat je op dit moment, zoals de zaken ervoor staan, planologisch sowieso geen woningbouw kan realiseren op die locatie. Dat is nog een extra aanvullende reden waarom dit echt als optie moet afvallen. We kunnen dit niet realiseren. Dat is mijn antwoord.

De heer **Posthuma** (PvdA): Maar dan kan er toch sowieso niet gebouwd worden?

Wethouder **Van der Elst**: Ik denk het wel. Voor alles is wel een oplossing, maar je zal dan wel iets moeten doen. Bijvoorbeeld: waar gaat de buitendienst naartoe? Daar wordt ook naar gekeken. Als daar iets gesaneerd of gedaan zou moeten worden, zou je dat wel moeten doen. Je kan er wel bouwen, maar niet nu, zoals de zaken er voorstaan.

De heer **Posthuma** (PvdA): Dat zal volgens mij onderdeel van het onderzoek zijn. We zeggen ook niet dat er nu direct flexwoningen moeten komen. We willen het serieus onderzoeken. Dat zou dan mogelijk meegenomen kunnen worden, maar wellicht zijn daar ook aanpassingen op te doen.

Wethouder **Van der Elst**: Je kan natuurlijk alles onderzoeken, maar er moet wel een stukje visie onder liggen over de kant die je op wil. Commercieel, exploitatietechnisch, trek je een gapend gat. Dat is één. Nu kan je er sowieso niks. In het kader van de Ontwikkelvisie Centrum zal heus wel gekeken worden wat er wel kan.

De **voorzitter**: De derde en laatste interruptie van de heer Posthuma.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik word wel vrolijk omdat u iets zegt over "visie". U heeft eerst zelf een stuk ingebracht over flexwoningen waarin u een visie heeft neergelegd om flexwoningen te bouwen. Het einde van het liedje is dat er geen enkele flexwoning in Voorschoten wordt gebouwd. Ik vind het dus bijzonder dat u mij beticht van een gebrek aan visie. Ik denk dat het belangrijk is dat we betaalbare woningen krijgen. Dat is mijn visie en ik vraag me nog steeds af of het college die visie écht heeft.

Wethouder **Van der Elst**: Er komt natuurlijk een ontwikkeling aan het Oude Stationslaantje. Daar praat je toch over 120 wellicht sociale huurwoningen. Ik beticht u trouwens niet van het niet hebben van een visie. Misschien heeft u een iets andere visie, maar we zijn het erover eens dat we heel graag goedkope woningen willen realiseren.

De **voorzitter**: Nog één keer, meneer Posthuma.

De heer **Posthuma** (PvdA): Die visie komt van de buurman, die er nu helaas niet bij is. De heer Maassen heeft daar een voorstel voor gedaan. Dat komt helemaal niet uit uw koker; dat heeft u gewoon vrolijk overgenomen. Dus houd de credits bij degene die dat voorstel heeft gedaan.

De **voorzitter**: We zijn gekomen aan het eind van de beantwoording van het college in de eerste termijn. Er is behoefte aan een tweede termijn. Meneer Posthuma, let op uw tijd.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Het ging er bij de motie over de Raadhuislaan vooral ook om dat mensen bij heel veel plannen van woningcorporaties een soort terugkeergarantie krijgen en dat daar ook goede afspraken over worden gemaakt, zodat ze naar hun eigen woning terug kunnen gaan. Mevrouw Van der Krogt refereerde er al aan dat mensen dan wordt verzocht om naar Lisse te verhuizen. Dat is niet het type afspraken die we moeten hebben. Ons dringende verzoek via motie 326 is dat de wethouder het proces toch een beetje monitort, want dat proces moeten we goed monitoren. Mevrouw Van Meenen zag een boom en ziet in deze vergadering door de bomen misschien het bos niet meer door alle vragen die ze gesteld heeft. De bijdragen van mevrouw Van Meenen zijn overigens altijd zeer pakkend en zeer goed. Ik ben het alleen niet altijd met haar eens of vaak niet met haar eens. Ik denk dat ze in dit geval goed moet beseffen dat er soms een aantal bomen letterlijk voor het gemeentehuis staan, waardoor ze niet goed ziet waarom er bepaalde dingen staan te gebeuren waar mensen dan geen blik of zicht meer op hebben. Wat mij betreft hebben we hier als gemeente dus gewoon oog voor. Ook al raakt het niet gelijk onze directe verantwoordelijkheid, het raakt wel de verantwoordelijkheid die wij gewoon hebben als bestuur om hier netjes mee om te gaan en om een woningcorporatie daartoe te stimuleren.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. We kunnen kort zijn: wij zullen beide moties niet steunen.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Voorzitter. Nog een korte reactie op de heer Posthuma. Ik hoor wat hij zegt. We moeten keuzes maken: waar zijn we wel of niet voor? We zijn het vaak niet eens; dat klopt. In dit geval kies ik er inderdaad voor om de verantwoordelijkheid bij de woningbouwvereniging te laten. Als het niet goed gaat, vindt u in mij zeker een medestander om de nadruk op een goede communicatie ook vanuit de gemeente te laten horen.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. De gesprekken met Woonzorg starten binnenkort. Uiteraard zal ik dit blijven monitoren. Ik zal dit ook gewoon meenemen in het gesprek. Zoals ik al zei, is dit standaardbeleid van Woonzorg. Ik zei ook al dat ik niks kan met de datum die nu zo expliciet in de motie staat, want het is helemaal afhankelijk van wanneer dat project uiteindelijk gaat starten. Dat is voor mij dus eigenlijk te strikt in de motie, maar wat de oproep betreft geef ik al aan dat ik dit zeker blijf monitoren.

De **voorzitter**: Zijn alle vragen en punten van de raad beantwoord? Dat is het geval. Dan sluit ik de beraadslaging en gaan we over tot de stemmingen.

In stemming komt het voorstel.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. Zoals eerder aangegeven zal het CDA instemmen. Omwille van een gezonde sluitende begroting zullen wij, zoals in punt 2 van het dictum staat vermeld, bij de Kadernota hierop terugkomen.

Het voorstel wordt met handopsteken aangenomen met algemene stemmen.

In stemming komt motie 325 van de PvdA en GroenLinks.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Voorzitter. Wij zijn tegen de motie, niet omdat we tegen woningen zijn, maar omdat we de argumentatie van de VVD onderschrijven en de focus waarvoor dit uitvoeringsprogramma is gemaakt, willen behouden en omdat wij denken dat de motie vertraging zou opleveren.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. Ook wij zijn tegen de motie, juist door wat zij voor onze organisatie en het bereiken van onze doelen betekent en vanwege de financiële implicaties die zij op termijn zou hebben. Bij het plaatsen van woningen in zo'n gebied moeten we ze ook daarna een plek geven. Niemand zit te wachten op zo'n ding in zijn achtertuin. Dat is waar we tegenaan lopen.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Ook wij zijn tegen de motie, met name omdat wij er vertrouwen in hebben dat dat deel van het centrum eerder ontwikkeld zal worden dan binnen de zeventien jaar die de wethouder heeft aangegeven en die de doorlooptijd is van het plaatsen van flexwoningen. Wij zullen dus tegenstemmen.

De motie wordt met een digitale stemming verworpen met 5 tegen 14 stemmen, waarbij de fracties van GroenLinks en de PvdA ervoor hebben gestemd.

In stemming komt motie 326 van GroenLinks en de PvdA.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Voorzitter. Hoewel we de wethouder heel goed gehoord hebben en hier al actie op zit, denk ik dat het goed is als we als raad aangeven hoe belangrijk we dit vinden. Daarom stemmen we voor deze motie, maar met inachtneming van de punten die al genoemd zijn.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. Wij stemmen tegen de motie, want wij hebben vertrouwen in de regelgeving zoals die ondertussen is bepaald. Sinds 2003 is er heel veel veranderd. Wij vertrouwen er ook op dat de wethouder en het college een vinger aan de pols houden met betrekking tot de inwoners van Voorschoten en hun belangen.

De motie wordt met een digitale stemming verworpen met 8 tegen 11 stemmen, waarbij de fracties van D66, GroenLinks en de PvdA ervoor hebben gestemd.

12. Voorbereiden AB vergadering Omgevingsdienst West Holland 8 juli 2024

De **voorzitter**: Heeft u op dit moment aandachtspunten mee te geven?

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. Ik wil namens mijn fractie eerst complimenten geven voor de annotatie. Ik wil benadrukken dat wij het verzoek aan de ODWH onder punt 11, de Strategie 2024-2035, om de strategie meer aan te scherpen naar onze regio en de opgaven waar de regio voor staat, ook op ruimtelijk gebied en milieugebied, heel belangrijk vinden. Ik benadruk dat wij het heel belangrijk vinden dat dit erin staat. Wij verwachten ook dat daarnaar geluisterd wordt.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Voorzitter. De Omgevingsdienst heeft een visitatie gehad; dat is eigenlijk een audit. Die was niet al te best. Ze hebben zelf na enige tijd een verbeterplan en een strategie gemaakt. Eerder vroegen we al aandacht voor schaalvergroting, dus eigenlijk voor opgaan in een andere omgevingsdienst. Daar zien we eigenlijk geen aandacht voor in de strategie. Er wordt wel heel vaak "samenwerking" genoemd. Wij denken dat dat verder kan gaan. Wij vragen dus eigenlijk om daar expliciet aandacht voor te vragen. Een voorbeeld: hr, dus personeelszaken, is niet op orde. Dat lijkt me iets wat echt beter wordt bij een schaalvergroting.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Ik wil alleen zeggen dat mevrouw Ilić ook namens mij het woord heeft gevoerd.

De **voorzitter**: U heeft samen nog 32 seconden. De inbreng is gehoord en wordt meegenomen.

13. Voorbereiden AB vergadering Hecht 10 juli 2024

De **voorzitter**: Heeft u hierbij voor nu nog aandachtspunten mee te geven?

Mevrouw **Wijnen** (D66): Voorzitter. We willen graag aandacht vragen voor wat genotuleerd staat bij agendapunt 2. Daar wordt gesproken over de takendialoog van Hecht. Uit het verslag blijkt dat deze gesprekken in oktober-november lokaal gevoerd moeten worden, dus ook in onze gemeente. Wij willen de wethouder vragen hoe hij aankijkt tegen die lokale voorbereiding en onze standpuntbepaling, zeker omdat we het met elkaar nog moeten hebben over het Beleidsplan Sociaal Domein. We vragen ons ook af of de wethouder nu of misschien in het najaar een idee heeft van hoe er regionaal gedacht gaat worden over die takendiscussie bij Hecht, want wij kunnen een bepaalde visie of mening over Hecht hebben, maar als die heel erg afwijkt van de regionale visie, zullen we straks wellicht toch met een aantal taken zitten die we lokaal moeten gaan organiseren, omdat de regio een andere afslag neemt.

De **voorzitter**: Ik vraag de wethouder om te reageren op de vragen van mevrouw Wijnen. Kunt u dat nu doen of later?

Wethouder **Schokker**: Nou, nu.

De **voorzitter**: Nou ja, er was ook een vraag van mevrouw Wijnen of u die nu of later kunt beantwoorden.

Wethouder **Schokker**: Ja, maar ik zit er nu al klaar voor, voorzitter.

De **voorzitter**: Ik probeer ook een beetje mee te denken.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter. Ik heb vanmiddag overleg gehad met de rapporteurs van uw raad, met mevrouw Nell en mevrouw Van Hellemondt. Daarbij hebben we ook dit punt even aan de orde gehad. Die takendiscussie zal in oktober-november worden gevoerd. Er liggen twee keuzes voor: om dit in de regio te bespreken óf hier met de raad. Eerder was hier aangegeven om een apart gesprek te hebben. Ik denk eerlijk gezegd ook dat het verstandig is om een apart gesprek van de directie van Hecht, met mij erbij vanuit het college, met uw raad te hebben om samen te kijken wat de mogelijkheden zijn. Maar vervolgens moeten we natuurlijk wel kijken - daar heeft u helemaal gelijk in - wat er bijvoorbeeld in de Leidse regio gebeurt, zodat we hier niet geïsoleerd tot iets komen. Ik zou wel willen voorstellen om echt ook het gesprek met deze raad te hebben om even te kijken wat er nou voor Voorschoten kan. Dat zou volgende week dus mijn inbreng op dat punt zijn. In die periode hebben we natuurlijk ook het Beleidsplan Sociaal Domein. Ik denk dus dat dat allemaal net goed op elkaar gaat aansluiten.

De **voorzitter**: Mevrouw Wijnen, gaat u akkoord met deze reactie?

Mevrouw **Wijnen** (D66): Ja, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u.

14. Overig

Van dit agendapunt wordt geen gebruik gemaakt.

15. Sluiting

De **voorzitter**: Ik dank u voor deze mooie vergadering. Er is besloten over grote onderwerpen, allemaal unaniem. Heel veel dank daarvoor, want dit laat zien waar we als raad, als bestuur van deze gemeente, voor staan. Morgenochtend vindt de opening plaats van de Corbulotunnel. Wethouder Schokker en ondergetekende zitten rond 04.15 uur morgenochtend op onze fiets om daarheen te gaan. Ook namens wethouder Schokker dank ik u voor deze mooi beperkte raadsvergadering, zodat wij in ieder geval nog een paar uur kunnen gaan slapen en niet gelijk door hoeven. Veel dank daarvoor!

De voorzitter sluit om 22.36 uur de vergadering.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 26 september 2024.

De griffier,

ValidSigned door B.J. Urban
op 01-10-2024

Drs. B.J. Urban

De voorzitter,

ValidSigned door Nadine Stemerdink
op 02-10-2024

Drs. N. Stemerdink